

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Az európai lélek

Az egységes európai lélek kérdése, mint a nemzetközi válságból kivetítő probléma, méltán foglalkoztatja az elmélet. Nemrég a Déli Hírlapban is jelent meg erről figyelemreméltó cikk. Az egységes európai lélek már régen eltűnt. Eltűnt a világháború kitörése előtt, mert éppen annak hiánya tette lehetővé a háború kitörését. Mely időpontban lehet az még fel teljes határozottsággal? Az időpont kutatása azért fontos, mert párhuzamot vonva a letűnt korok és a jelenkor társadalmi, szellemi és lelki adottságai között és megállapítva, hogy mi volt, illetve nem volt egy bizonyos korban és mi van, illetve mi nincs korunkban, megtalálhatjuk az európai lélek eltűnésének okát és feltámasztásának esz. közeit.

Nézetem szerint az egységes európai lélek még megvolt és hatékonyan működött 1848-ban. Jóllehet akkor Európában vasút csak elvétve, telefon, táviró, repülőgép és a távolságokat megszüntető többi eszköz — nem is szólva a technika mai csodálatos vívmányairól — egyáltalában nem létezett, mégis — mintegy varázslásra — majdnem egész Európában egyszerre tört ki a márciusi vértelen forradalom, mely megnyitotta az alkotmány sáncait az abból addig kirekesztett jobbagyságnak, eltörölve ezen közel kétezer éves intézményt és törvényerőre emelte az összes országlakók egyenlőségét fajra, társadalmi osztályra és felekezetre való tekintet nélkül.

Mit bizonyít ezen csodálatos történelmi tény? Az akkori európai nemzedék tökéletes egységét. Mit látunk ezzel szemben korunkban? Azt, hogy bárha a technika és a tudományok csodálatos, nem remélt fejlődésének korát éljük, amelyek a távolságokat szinte megszüntették, Európa különböző országaiban a legkülönbözőbb állam- és kormányzati rendszerek, fasizmus, nemzeti szocializmus, demokráta államrendszer és szovjetrendszer állanak fenn.

Az európaszerte ma fellelhető kormányzati rendszerkülönbség és a 21 évi viszonylagos szünet után új hevesseggel kitört és egyre új területekre áttörő háború az 1848-ban még egységes európai lélek eltűnését bizonyítja.

Látszat szerint ebből az következik, hogy egyforma kormányzati rendszer bevezetése az összes európai államokban mintegy varázslásra újból megteremtene az európai lélek egységét és ezzel az egyetértést is lángbaborult földrésziütkön. Ez azonban — eltekintve a mai háborús kortól — egyelőre lehetetlen, mert nem a kormányzati rendszerek egyformasága teremti meg az új európai lelket, hanem ellenkezőleg, az egységes európai lélek az egyöntetű kormányzati rendszereket. Más ható erők után kell tehát kutatnunk, amelyek 1848-ban és azelőtt még megvoltak és amelyeknek hiánya, illetve jelentékeny gyöngülése vezetett korunkban a mai lelki széthúzáshoz, mondhatnám a lelkiség hiányához.

És ez a hatóerő — nem nehéz kitalálni — a hit! 1848-ban és azelőtt még mély vallásosság fűtötte a tömegeket és Isten tisztelete ott lakozott a tömegek szívében. És az áldásos eredmény a köz, valamint a család és egyén szempontjából nem maradt el, mert a történelmi fejlődés vonala — az egyes, rövidebb ideig tartó, sajnálatos visszaesésektől eltekintve — a magasabb, a nemesebb, az eszményibb és az egyetemesebb irányban haladt, a család szentsége és bensősége dacolt az idő vasfogával, az egyén pedig hivatásában, a csodában és egyházában élte le életét, egybeolvadva a közsel.

Vissza kell állítani tehát a hit vezető, lelekerősítő és lélelmentő szerepét, restaurálni kell a tömegek szívében Istent és a lelki egység ugyanúgy meg fog születni, mint megvolt közel

kétezer évvel ezelőtt, midőn: a hívők a Szentlélek hatása alatt új nyelveken kezdtek szólni és mindenki a saját anyanyelvén hallotta az Ige hirdetőit.

És ha ama kised, lelkes csoport semilyen áldozattól és fáradságtól vissza nem riadva — bár gyakori vértanúság, szenvedés és üldöztetés árán — diadalról diadalra tudta vinni és elter-

jeszteni az egész világon az új hitet, ugy azonos lelkiséggel ma is, nehéz munkával és üldöztetéstől nem kimélve, az istenfélő, békeszerető és jóakaratu emberek kiválasztásával és tömörítésével meg lehet teremteni az egész világon azt, a mire a fegyver nem képes: az annyira áhitott lelki egységet.

Steiner Kornél dr.

A német főparancsnokság fegyverletételre szólította fel a flandriai szövetséges csapatokat

Weygand tábornok a végsőig való kitartásra adott parancsot

Tizenhat angol szállító hajó elsüllyesztését jelentik Berlinből

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentése

Belgrádból jelentik: Berlinből ideérkezett jelentések szerint a német véderő-főparancsnokság szerdán este felhívást intézett a Flandriában küzdő szövetséges csapatokhoz, hogy adják meg magukat. Erre a felhívásra esütöttök dősi két óráig nem érkezett semmiféle válasz.

A római Stefani ügynökség jelentése szerint Weygand tábornok utasította a Flandriában tartózkodó csapatokat, hogy az utolsó pillanatig tartsanak ki, mert ezt az időt is fel akarja használni arra, hogy a francia csapatokat a Somme és az Aisne vonalán felállítsa.

Német harctéri jelentések

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német csapatok szerdán délután La Capelle városka ostrománál két francia tábornokot fogtak el. La Capelle a visszavonuló szövetséges csapatoknak egy erős támaszpontja volt és ezért a német csapatok fontosnak tartották ennek elfoglalását. A városka megrohanásakor a házak ablakaiból, a fák bokraiból és különféle rejtett fedezékekből gyilkos tüzeléssel fogadták a behatoló német katonákat, de az ezután indított erősebb roham mégis sikerrel járt. Amikor egy német üteg lövedéke a városka postaépületét éltalálta, a robbanás után az épületből két fegyvertelen férfi szaladt ki az utcára. Elfogták őket és csak azután derült ki, hogy az egyik a negyedik északfranciai francia hadosztály tábornoka, míg a másik az alája rendelt dandár tábornoka volt.

TIZENKILENC ANGOL HAJÓ SÜLLYEDT EL A LA MANCHE CSATORNÁBAN

A Német Távirati Iroda jelenti: Május 29-én délután és este két légi hadtest számos csoportja Grauert és Richthofen tábornokok parancsnoksága alatt megtámadta azokat az angol hadi- és szállítóhajókat Dinkirchen és Ostende között a kikötőkben és a tengereken, amelyek a brit expedíciós hadsereg csapatait szállították Anglia felé. A támadást mindegy 60 gőzös ellen indították.

Három hadihajó és 16 szállítóhajó, amelyek között 10—15 ezer tonnások is voltak, elsüllyedtek.

Harmincegy más hajót telitalálat ért és ennek következtében súlyosan megsérült s nem tudja folytatni útját. A dünkirchener kikötő berendezését szétrombolták. A német vadász és bombázó repülőgépek 68 ellenséges repülőgépet lőttek. Tíz másik ellenséges repülőgépet, amelyek az angol hajókat biztosították, a léghárító ütegek lőttek le. A léghárító ütegek elsüllyeszttek egy kisebb ellenséges hadihajót és ötöt megrongáltak.

NEM KATONAI PONTOKAT ÉRNEK AZ ANGOL BOMBÁK

A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol repülőek éjszakánként német terület felett bombákat dobálnak le, amelyek nem katonai célpontokat találnak el. Annak ellenére, hogy a német hadvezetőség több ízben figyelmeztetést küldött, a bombázás tovább tart és a nemzetközi jog előírásait nem veszik figyelembe, sőt az angolok jelentéseikben még dicsekednek is azzal, hogy békes városokat támadtak meg. Az angol bombák magánosok házeit, szállodákat, iskolákat, gyógyszerárakat és kórházakat találnak el. Németországban pontos jegyzéket állítottak össze a halottakról, a sebesültekről és az éjszakai bombázásoknál előidézett károkról. Ha majd elérkezik a támadások órája,

az angolok drágán fognak megfizetni minden ilyen bombát.

A szövetségesek harctéri jelentései

Londonból jelentik: A jelenleg visszavonuló erős angol expedíciós hadsereg után, amely északon folytatja a harcot, egy második angol expedíciós hadsereg érkezett a Sommehoz és már is elfoglalta állásait. Az angol hadügyminisztérium külön tank-hivatalt állított fel és ennek lesz a feladata a gyarmatokból és a domíniumokból érkező repülőgép és egyéb fegyver-szállítmányok gyors elosztása.

ELKESEREDETT HARC A VISSZAVONULÁS BIZTOSÍTÁSÁÉRT

Hivatalosan közlik Párisból május 29-én este:

Az északfranciaországi csapatok két hete elvágyva a hadsereg zömétől, nagy szívóssággal ellenállnak. A belga hadsereg fegyverletétele után most kemény csapás árán kieroszakolják az utat a tengerpart felé. Csapatunk egy hídfő megsemmisítésénél 500 német foglyot ejtettek.

A Havas ügynökség jelenti: A német előnyomulás főiránya nyugat felé Cassel és Kemel. Lille, Roubaix és Turcoin városok erősen veszélyeztetve vannak. A francia csapatok egy része Brilloux tábornok vezetésével nagy erőfeszítések árán igyekezik a német csapatokon keresztül a tengerpart felé. Gort tábornok is elkeseredett harcok árán igyekszik biztosítani a visszavonulást és a német katonák holttesteinek tömegein keresztül haladnak csapatai.

Az északi háború

A Reuter ügynökség közli, hogy Narvik elfoglalásáról még mindig hiányoznak a közelebbi részletek. Londonban csak annyit tudnak, hogy a város megszállása szárazföldről történt és ezt a hadműveletet egy francia tábornok irányította. A németek jórésze a város környékéről kelet felé húzódott el.

Az angol főparancsnokság üdvözléte György királyhoz

Londonból jelentik. VI. György angol király a brit expedíciós hadsereghez intézett táviratára a hadsereg főparancsnokság az alanti választ küldte: A főparancsnokság a tisztikar és a legénység nevében köszönetét fejezi ki Felsőged üzenetéért. Legyen meggyőződve Felsőged, hogy a hadsereg minden lehető elkövet, hogy a régi hagyományokhoz híven hírnevét megőrizze. Ezekben a válságos percekben Felsőged távirata újabb bátorságot öntött a hadseregbe.

Londonból jelentik: Az angol király üzenetét intézett Gort tábornokhoz, az angol expedíciós hadsereg parancsnokához és meleg elismerését és bámulatát fejezte ki az angol hadsereg hősiességéről magatartása felett. A király üzenetét a következő szavakkal fejezte be:

— Itthon mindenki csakis veletek van!

Gort tábornok válaszában hangsúlyozta, hogy az uralkodó elismerése nagyban fokozza a hadsereg lelkesedését és bátorságát.

Londoni hivatalos körök szerint Flandriában tovább folyik az ádáz csata. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a szövetséges erők hol tartózkodnak, sem azt, hogy az arcvonal melyik részét tartják a franciák és melyiket az angolok.

AZ EJTŐERNYŐS HADOSZTÁLY PARANCSNOKÁNAK KITÜNTETÉSE

A Német Távirati Iroda jelenti: Student

A németek átvették Hollandiában a főhatalmat

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti: A hágal lovagvár történelmi jelentőségű nagytermében fényes ünnepségek között történt meg a katonai hatalam átruházása Christiansen tábornokra és a végrehajtó hatalom átadása Seiss Inquart körzetvezetőre. Ez az aktus fényes ünnepségek között ment végbe és azon megjelentek a nemzeti szociálista párt, a sajtó és a németalföldi polgárság képviselői. Falkehausen tábornok, a belgiumi s hollandiai német haderők főparancsnoka adta át a katonai és végrehajtói hatalmat Christiansen tábornoknak, illetve Seiss Inquart körzetvezetőnek beszéd kíséretében. Christiansen tábornok rövid beszédet mondott, míg Seiss Inquart válaszában ezeket mondotta:

— Mi szívesebben jöttünk volna Hollandiába felemelt karral, mint így a fegyverek erejével. A történelem ítélőszéke előtt a holland nép már lerögzte adóját azért a tévedésért, hogy vezetőik nem tud-

VÉRES ÖSSZECSAPÁSOK AZ ISERNEL

A május 30-án délelőtt kiadott francia hadjelentés így hangzik: A szerdán megindított hadműveletek éjszaka folytatódtak. Véres összecsapások voltak az Iser mentén és Cassel környékén. A Somme mentén és a front többi részén újabb események nem történtek.

A Reuter iroda francia hivatalos helyről arról értesül, hogy a németeknek szerdán este nem sikerült áttörni azokat az állásokat, amelyek a szövetséges csapatok visszavonulási vonalát fedezik. Szerda estig egyetlen francia egység sem adta meg magát.

NAGY LÉGICSATA AZ ANGOL CSAPATOK ATSZÁLLÍTÁSÁNÁL

Az angol légügyi minisztérium jelenti: Az angol királyi haderő légi egységei szerdán délután nagyobb ütközetet vívtak meg a német légi egységekkel, amelyek a tengerpart őrzésével voltak megbízva, hogy meggátolják a flandria tengerparton beszerített szövetséges csapatok hajóra szállását. E légi harc során összesen 57 német repülőgépet lőttek le, amelyek közül 25 bombázó repülőgép volt. Ezenkívül 17 ellenséges repülőgép súlyosan megrongálódott. Az angol légi egységek közül 10 nem tért vissza. A tengerészeti minisztérium légi egységei is támadást intéztek az ellenséges vízirepülőgépeinek támaszpontjai ellen és több hidroplánt megsemmisítettek. Itt négy angol repülőgép lelőtt egy ellenséges bombázó gépet és többet megrongált.

A Német Távirati Iroda jelenti: 180 angol tiszt és katoná átlépte a svéd-norvég határt, ahol internálták őket. Ezek kisebb csoportokban keltek utra Lillehammerből és állandó harcok árán sikerült keresztülverni magukat.

tábornokot, aki döntő eredményeket ért el a parancsnoksága alatt álló ejtőernyős divízióval, a légihaderő tábornokává nevezték ki. Student tábornok annak idején súlyosan megsebesült Hollandiában és a Vezér sajátkezűleg nyújtotta át neki a Vaskereszt-rend lovagi kitüntetését.

„MÉG ROSSZABB HIREKRE KELL ELKÉSZÜLNÜNK...”

Londonból jelentik: Nicholson, a tájékoztató minisztérium államtitkára beszédet intézett a birodalom népeinek és többek között a következőket mondotta:

— Szembe kell néznünk azzal, hogy a németek döntést csikarnak ki Flandriában, de ne felejtsük el, hogy ez még nem végleges döntés. Rossz hírek érkeztek és a következő napokban talán még rosszabb hírekre kell elkészülnünk. Lehetséges, hogy a németek néhány ezer katonát partra tesznek Angliában, de ezek nem tartják majd sokáig magukat. A jelenlegi ütközetek színhelyétől délre, hatalmas francia hadsereg gyülekezik és kész arra, hogy kiragadja a németek kezéből az általuk remélt végleges győzelmet.

ták megérteni az új idők szavát. A halott német harcosok, akik a hollandföldben nyugszanak, nem emelnek válaszfalat a holland és a német nép közé. A holland hadsereg vitézül harcolt és a holland polgárság nem viselkedik ellenségesen, vagy barátságtalanul a német csapatokkal szemben. A holland nép vezetői tévedésnek estek áldozatul, akik nem akar-

Aki egyszer megpróbálta a

Vermouth Branca-t,

az nem ismeri többé
az étvágytalanságot

ták megérteni az új idők szellemét. Németország azonban nem akarja elvenni Hollandia népének sem szabadságát, sem pedig függetlenségét és nem akarja rákényszeríteni politikai felfogását sem. Beszéde végén Seiss Inquart kijelentette, hogy a lehetőség szerint a holland jog és törvények alapján fog kormányozni.

A BELGA MINISZTERTANÁCS FRANCIAORSZÁGBAN

Párisból jelentik: A két belga kamara elnökének meghívására gyűlést tartottak a képviselők. Gillon szenátusi elnök saját maga, valamint Caumelaer képviselőházi elnök nevében, aki egészségi okok miatt nem jelenhetett meg, részletesen beszámolt az utóbbi napos súlyos eseményeiről. A képviselőház megújította azt a kijelentését, hogy teljes egységben áll a belga kormány a szövetségesek mögött.

Párisból jelentik: A belga törvényhozás kettős kamarája pénteken Limogesben ül össze, hogy szabályozza Belgium alkotmányos helyzetét, valamint az uralkodó és a nemzet között fennálló viszonyt. A parlament a város egyik tánctermeiben tartja üléseit. A belga kormány tagjainak egy része Poitiersben, a másik része pedig Párisban tartózkodik.

Cartier de Marchienne londoni belga követ hűségeskütt tett a Párisban tartózkodó belga kormánynak.

Az itteni belga követ értesítette a jugoszláv kormányt, hogy szigorúan a Pierlot kormánytól kapott utasításokhoz tartja magát.

SPANYOLORSZÁGBA VITTEK A BELGA KIRÁLY GYERMEKEIT

Rómából jelentik: A Popoio di Roma párisi levelezője szerint a belga király gyermekeit: Balduin trónörökösöt, Albert lüttichi herceget és Charlotte királyi hercegnőt Spanyolországba vették és az ellenségeskedések befejeződéséig ott is maradnak.

HITLER TALALKOZIK VILMOS EXCSÁSZARRAL

Berlinből jelentik: Diplomáciai és politikai körökben híre jár annak, hogy Hitler kancellár a hollandiai Donberberg környékén találkozik Vilmos excsászárral. A találkozás okát és célját illetően még csak feltevések sincsenek.

ELSÜLLYEDT KÉT ANGOL HAJÓ

A Stefani irodaj jelenti: A Telena nevű 6 ezer tonnás angol tartályhajót, amelynek 55 főnyi személyzete volt és a Maria Jose kereskedelmi hajót 32 főnyi személyzetével és gabonakománnyával, egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. A két gőzöst, amelyek egy hajókaraván tagjai voltak, a galíciai partok mentén elsüllyesztették el.

Görögország nem enged! be a Simplon expreszt

Szófiából jelentik: Az Orient expreszt, a mely szerdán indult el Istanbulból, a görög területen átmenő rövid vonalszakaszon, Drinápoly közelében a görög hatóságok feltartóztatták és útjának folytatásában megakadályozták. A másik Orient express ezért Szófiából nem is folytathatta útját Görögország felé, hanem visszatért.

Ujabb két amerikai hadihajót küldtek Lissabonba

A Stefani-ügynökség jelenti: Az amerikai kormány elhatározta, hogy Lissabonba küldi a Vincenes nevű cirkálót és egy torpedórombolót, hogy megerősítse azt az amerikai hajórajt, mely a Trenton cirkálóból és két torpedórombolóból áll. Ezekre a hadihajókra az a feladat vár, hogy biztosítsák az Európából elutazó amerikai állampolgárokat.

A városi kertmozik megnyitása

APOLLO ma este negyed 10 órákor
CAPITOL szombat este negyed 10 órákor
szenzációs programmal megnyílik

Villanyvilágításu szobákban, tiszta ruhában, izletes napi ételmezés mellett élnek a városi szegényház lakói

Sebesen rohan az autó, amelyen Baran Coriolan úr. főpolgármester társaságában a városi szegényház látogatására megyünk. Elmaradnak a város utcái, a Búziás felé haladó uton járunk, elhagyjuk a vámházat, egyszerre aztán oldalt térünk. Gyümölcsfákkal és árnyatadó egyéb fákkal szegélyezett tetszetős házak csoportjához érünk. Kinek jutna eszébe, hogy tizenöt év előtt az a házcsoporthoz még egy nagy uradalom istállótelepe volt? A házakat átépítették, kicsinosították, egészségesekké tették és a város által gondozott szegények lakóhelyévé tették. Valamikor sok panasz hangzott el a városi szegényház ellen. A vezetésben változást eszközöltek, a szegényházat Miclen Gheorghe városi tisztviselőre bízta és hamarosan megszűnt a panasz.

**A szegényház minden termében villanyvilágítás,
és gondos tisztaság uralkodik.**

Az ágyakban fehér áthuzatú ágynemű és meleg gyapjú takaró, az asztalokon fehér terítő és vázában virág. A város szegényei — úgy a férfiak, mint a nők — tiszta ruházattal, gondozott külsejűek.

Az intézmény száz szegény befogadására áll készen. Jelenleg kilencvenhét lakója van és pedig negyvenöt férfi és ötvenkét nő. Ennek az a következménye, hogy jelenleg a szegényház ápoltságaira nem napi tíz lelt fordítanak, hanem tizenkettőt. Reggelre kapnak fél liter tejet, vagy tejes kávé, kenyérral, ebédre két tál ételt kenyérral és vacsorára tészteszerű kávé, tejet, levest, teát megfelelő adag kenyérral. Hogyan lehetséges ez napi tíz-tizenkét leles ellátási költség mellett? Úgy, hogy

a telepnek van tíz hold földje,

amelyen burgonyát, paradicsomot, babot, borsót, egyéb főzeléket és zöldséget termesztnek. Tartanak négy jól tejlátó tehent, jelenleg tíz disznót hizlalnak és a baromfiudvarban százhusz tyúk, kacska és liba sündörög.

Látogatásunkkor a tágas konyhán Miclen Gheorghen személyes felügyelete alatt éppen készül az inycsiklandozó illatú ebéd: zöldség leves makarónival, káposztafőzelék, amelyhez a feltét külön sült kolbász.

Külön épületben vannak a férfiak és külön épületben a nők. Mindkét osztályon külön termekben tartják az egészségesekeket és külön termekben a betegeteket. A nők itt sem tagadják meg magukat: tükröznek, pletykáznak, sőt néha civódnak.

Külön látványosság a telepnek két nagy helyiségből álló ételmezei kamrája.

Befőtt, lekvár, konzervált különféle zöld főzelék, füstölt hús, sonka, kolbász, burgonya, zsír nagy mennyiségben áll rendelkezésre. Van a telepnek mosodának beillő mosókonyhája és külön fürdője férfiak és nők részére.

Baran Coriolan dr. főpolgármester beszélt a szegényházzal kapcsolatos terveiről. Új pavillont építenek ebben az évben. Ebben kerülnek a gyógyíthatatlan betegek, akiket semmiféle kórház nem vesz föl és akik tíz-tizenöt-husz évet is várnak tehetetlenül a megváltó halálra. A pavillonnak lesz orvosi rendelője és saját orvosa is.

Van a főpolgármesternek egy másik szép terve is. Sok az olyan kis nyugdíjas, aki nyugdíjából éppen csak tengődik. Az ilyenek számára otthont akar építeni a telepen.

A nyugdíjasok nyugdíjuk fejében teljes ellátást kapnak

és pedig nyugdíjuk nagysága szerint első, második és harmadosztályú ellátást. Lesznek, akiknek saját szobájuk lesz, mások kettesével, hármával lesznek közös szobában. Erre a célra a városnak már 350.000 lele van. Még körülbelül ugyanennyit remél a különböző jótékony célú egyesületektől.

Ideiglenesen beszüntetett vonatok

A vasuti vezérigazgatóság intézkedésére a pánsági vasuti menetrendben azonnali hatállyal ideiglenesen több vonatpárt beszüntettek. Nem közlekednek a Temesvárról reggel 8 órakor Bucurestibe induló és este 23.40 órakor Bucurestiből Temesvárra érkező Rapid-vonatok. Temesvár és Turnu-Severin között szünetelnek az innen este 18 órakor induló és ide reggel 8.10 órakor érkező személyvonatok. Ugyancsak szünetelnek a Temesvár—Arad közti viszonylatban az innen délután 18.27 órakor induló, valamint a dél előtt 9.30 perckor ide érkező személyvonatok, a Temesvár—Nagyvárad közti forgalomban a reggel 8.30 órakor induló és az ide este 19.25 órakor érkező személyvonatok. Értesülésünk szerint ez a korlátozás valószínűleg június 8-ig tart.

Az öreg emberek és öreg asszonyok vágyat éreznek, hogy imádkozzanak Istenhez. Minden templom messze van. Éppen ezért a főpolgármester kápolnát építtet nekik, amelyet őszre felszentelnek.

Vegyes lakosságú a szegénytelep. Vannak románok, magyarok, németek, szerbek, mások. Mind jól megférnek egymással. Itt nincsen nemzetiségi vetélkedés. Nincsen féltékenykedés, irigykedés.

A szegénytelep két legöregebb lakója magyar, a nőknél Dinnyési Katalin, aki nyolcvankilenc éves, a férfiaknál a nyolcvannyolc éves Barbai Pál, aki az egész telep Pali bácsija.

Nem vágyakoznak vissza a zajos városba. Csak

A BŐR ERŐSÍTÉSÉHEZ

olvasni szeretnének. Azt üzenik a közönségnek, hogy akinek régi könyve, vagy képes folyóirata van, bármilyen nyelvű, juttassa el hozzájuk. Előre is köszönik.

Kubán Endre.

Megerősítik Gamelin tábornok öngyilkosságáról szóló hírt

Corap tábornokot állítólag főbelőtték

Rómából jelentik: A Popolo di Roma és a Messagero berlini értesülése szerint a külföldi laptudósítók megerősítik azt a hírt, hogy Gamelin tábornok a nyugati fronton bekövetkezett események miatt

főbelötte magát. Hasonlóképpen megerősítik azt is, hogy Corap tábornokot, az Ardenneben elszenvedett vereség miatt a hadbírózás agyonlövötte

Olaszország és a szövetségesek között elvi megállapodás jött létre

Jogosoknak ismerték el az összes követeléseket

Belgrádból jelentik: A Vreme rendkívül jelentőségű hírt közöl Rómából. A lap római tudósítója megbízható forrásokra hivatkozva jelenti, hogy Anglia és Franciaország elvben már meg is állapodott Olaszországgal az olasz követelések teljesítésére vonatkozólag. A tudósító szerint Rómában úgy vélik, hogy a követeléseket általánosságban rendezték, úgy hogy a Badoglio tábornagy által felállított összes olasz követeléseket jogosoknak ismerték és teljesítését vállalták, még pedig olyan formában, hogy a követelések egyes részleteit bizonyára már a legközelebbi jövőben teljesítik, nagy általánosságban pedig a háboru befejezése után kerül a sor a követelések kielégítésére.

Japán nem változtat a be nem avatkozás politikáján

**Arita külügyminiszter szerint kedvező a helyzet diplomáciai
akciók keresztülvitelére**

A Német Távirati Iroda jelenti: A Hochsim Bun című lap ezeket írja:

Nagybritánia és az Egyesült Államok nem lehetnek közömbösek Hollandiával kapcsolatban, mert ezek a gyarmatok nagymennyiségű olyan nyersanyagot szállítanak, amelyek a háboru viteléhez szükségesek.

Reméljük, hogy a japán kormány olyan intézkedéseket fogadatosít, amelyek alkalmasak arra, hogy a hollandiai gyarmatokkal kapcsolatos váratlan események nem hoznak meglepetést. Ugyanennek a lapnak a jelentése szerint

Arita külügyminiszter tegnap tanácskozással folytatott a külügyminisztérium osztályfőnökével, olyan diplomáciai intézkedésekről, amelyek az európai helyzet fejleményeivel állanak kapcsolatban.

Arita hangsúlyozta, hogy ki kell használni a most mutatkozó előnyöket arra, hogy eredményes diplomáciai akciókat lehessen végrehajtani. Nagyon előnyös a helyzet most a kínai kérdések megoldására, azt azonban ne várja senki, hogy a japán be nem avatkozási politikai alapelveit megváltoztatják.

Letartóztatták báró Hatvany Bertalannét

Budapestről jelentik: A budapesti úzsora bíróság napok óta folytatja Roya Viviani, az ál lord Hanton bűnügyének tárgyalását, akinek viselt dolgairól, szélhámoságairól és valutavisszáéléseiről már többször írtak a lapok. A bűnper második vádlottja báró Hatvany Bertalan elvált felesége, aki eddig szabadlábon volt, a mai tárgyaláson tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el és hogy a lord az ő pénzét akarta volna kicsempészni az országból. Kijelentette, hogy azért adta a 20 ezer pengőt Hantonnak, hogy ez lehetővé tegye egy angol állampolgársági tisztviselővel való névházasságát, mert úgy gondolta, hogy mint angol állampolgár meg fog szabadulni a magyarországi zsidótörvény következményeitől. A törvényszék tekintettel báró Hatvanyné viszonyaira és külföldi kapcsolataira, valamint arra, hogy szökésétől tartani lehet, elrendelte a báróné letartóztatását. Amikor a bíróság elnöke a határozatot kihirdette báró Hatvanyné ajultan esett össze. A bárónét később magához térítették és az elnök ekkor közölte vele, hogy a bíróság a legközelebbi tárgyalást június 5-re tűzte ki.

Tíz nap óta bombáznak egy kínai várost

Csunkingből jelentik: A Reuter ügynökség közli, hogy Csungking városát a japánok tíz napot át állandóan bombázták. A bombák kétszáz méteres távon hulltak le és arra az épületre, amelyben a Reuter ügynökség irodái vannak, kilelt bomba esett. Az épület súlyosan megrongálódott. Két bennszülött életét veszítette, míg a városban háromszázan haltak meg.

Roosevelt megbeszélései a fegyverkezésről

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök szerdán a Fehér Házban értekezletre hívta egybe Morgenthau pénzügy és Woodring hadügyminisztert, valamint Johnson tábornokot, a hadügyminisztérium vezértitkárát. Az értekezleten az amerikai hadsereg felszereléséhez szükséges póthitelek ügyét tárgyalták meg. Az elnök ugyancsak szerdán este fogadta a Fehér Házban Franciaország nagykövetét.

Három nap alatt semmisült meg öt évi erődtitési munka eredménye

Az Északi-tenger leghíresebb fürdőinek sorsa. A holland tragédia

— Hollandiában a német haderő nagyszabású légvédelemre rendezkedett be, éjjelt is nappallá téve dolgoznak az összebombázott repülőterek rendbehozatalán, nagy erővel folyik a fontos közlekedési vonalak üzembhelyezése, egyébként a holland városokban az üzletek nyitva vannak, az élmezés zavartalan — mondotta informátorunk.

CSAK HUSZONNÉGY ÓRÁRA BÉNULT MEG AMSZTERDAM BELTERÜLETÉNEK FORGALMA

Amszterdamban, a fővárosban, a háború nem okozott különösebb kárt. Amidőn híre járt, hogy a német csapatok feltartóztatatlannul közelednek a város felé, De Vlugt polgármester, Versteegh főkapitány és Scharroo ezredes, aki az 1928. évi amszterdami olimpiai játékok alkalmával mint rendező tette nevét híressé, most pedig a holland főváros parancsnoka volt, — a város határában fogadták a megszálló német csapatokat. A gépesített német erők az amszterdami Damra vonultak, majd rövidesen megszállták a középületeket. Amszterdam belterületén a forgalom csak huszonnégy órára benuult meg, azután a hollandok nagy tömegekben lepték el az utcákat, tereket és szótlanul körülállták a német tankokat, figyelték a német csapatok mozgalmait.

A szigetre épült amszterdami Centraal-station, amely Európa egyik legforgalmasabb vasúti indóháza volt, egy bomba megrongálta. Megsemmisült a híres schiphooli repülőtér, ahol a holland-indiai légivonalon oly nagy sikereket elért K. L. M.-társaság valóban modern állomásépülete, hangár-kolosszusa, Amszterdam egyik legérdekesebb idegenforgalmi látványossága állott.

— Úgy látszik — hallottuk a felvilágosítást, — hogy háború esetén a rombolásoknak előre megállapított, pontos sorrendje van.

Először a hidak repülnek a levegőbe, azután a repülőterek semmisülnek meg,

majd a vasúti gőcpontokat lövik rommá és csak azután kerülnek sorra a különböző „katonai célpontok”. Mindezt Hollandia most a saját bőrén tapasztalhatta. A kis holland hadsereg színe-java megsemmisült. Három nap alatt értéktelenné vált az a nagyszabású erődtitési munka, amelyet millió és millió holland forint befektetésével öt éven át építettek a hollandok.

A ROTTERDAMI „SZÍNESEK” FORRADALMA

A három nagy holland város: Amszterdam, Hága és Rotterdam közül az utóbbi ucai harcok színhelye volt.

Informátorunk elmondotta, hogy Rotterdamban először az úgynevezett „színesek” okoztak a rendőrségnek és a várost védő katonaságnak sok gondot. Európának három „színes” kikötője van: Marseilles, Le Havre és Rotterdam. Ezekben a kikötőkben fehér, sárga, félbarna, barna és fekete bőrű emberek élnek nagy számszereviszárságban. A kikötői rendőrségnek állandóan ébernek kell lennie, mert hol kínaiak bicikliznek meg egymást, hol négerrek verekednek, hol fehér és barnabőrű emberek vére folyik valamelyik kikötői csapszékben. Ha pedig a legkisebb alkalom kínálkozik, akkor a sárga, barna és fekete szívesen összefog a fehérek ellen.

Mikor Rotterdamtól északra, Waalhaven köriül, majd Rotterdamtól délre is nagyszámú ejtóernyős német katonaság ért földet és a város felől felvonuló hollandokkal összeütközött, bent, Rotterdam kellős közepén, az úgynevezett Noordereiland és Feijenoord szigeteken

kitört a rotterdami „színesek” forradalma is.

Ezek az emberek azt hitték, hogy végre jó alkalom kínálkozik arra, hogy rekvirálhassanak, rabolhassanak és itt is, ott is fosztogatni, zsákmányolni kezdtek. A rendőrség elfojtotta a rotterdami „színesek” lázadását, a bevonuló németek pedig végleges rendet teremtettek közöttük.

A német katonaság és a rotterdami helyőrség egyébként valóságos csatát vívott egymással a város belterületén. A Waalhaven felől a kikötő belső része, majd a várost a Noordereiland és a Feijenoord-szigetekkel összekötő hidak felé vezető útvonal mentén a házak jórésze lángborult, egyik-másik ház pedig bombatalálattól semmisült meg. A hollandok a nagy uccatorkolatolnál barrikádokat emeltek. Különböző formájú torlaszok fogadták a német csapatokat a rotterdami városházát és főpostát körülölelő téren is.

A két fél között a legnagyobb harc azonban a waalhaveni repülőtér birtokáért dült.

Waalhavent, az egyik legfontosabb és legjobban kiépített holland repülőtér az ejtóernyős csapatok foglalták el.

EJTŐERNYŐS LEGI ARTISTÁK

Az ejtóernyős német csapatok waalhaveni támadásairól érdekes részleteket hallottunk.

— A német három- és négymotoros gépek sűrű rajokban, meglepetésszerűleg érkeznek egy-egy kiszemelt hely fölé. Előttük, mögöttük, mellettük, alattuk és fölöttük bombázó- és vadászgépek szállnak. Azután megkezdődik a gépek

Az Északi-tenger leghíresebb fürdőinek sorsa

Informátorunknál végül a híres tengerparti fürdők sorsa felől érdeklődtünk.

— Az Északi-tenger két legszebb fürdőhelye: Ostende és Scheveningen most nehéz órákat él át. Scheveningent a holland ágyúk támadták meg akkor, amikor a scheveningeni tengerparton német ejtóernyős csapatok értek partot. A belga Ostendét pedig a német légi egységek bombázták. A holland Vlissingen, Noordwijk, Zandvoort és Wijk aan Zee, az Északi-tenger legismertebb fürdőhelyei fölött napokon át szüntelenül ott keringtek a bombázó repülőgépek. Sőt, a zeelandi Vlissingen területén súlyos nyomokat is hagytak a repülőgépek bombái, a nehéztüzérség lövései. A vlissingeni kikötő állomásépülete rombadólt, a strandszállók közül több összedőlt vagy leégett és a kikötőben álló holland és angol hajók közül több elsüllyedt.

— Scheveningen, az Északi-tenger „gyöngye” ugyancsak nagy idegenforgalomra volt berendezve — jegyzi meg informátorunk. — Ötven, vagy ha a fürdőzési fődény jó volt, néha száz-ezer vendég keresett a scheveningeni parton üdülést, szórakozást, pihenést. Míg a belga Ostendében főként a franciák és az angolok, addig a hol-

Üresedésben levő állások a városnál

A városnál számos állás van üresedésben, amelyekre most írták ki a pályázatokat. Így a városi központi közigazgatásnál két könyvelői és három tisztviselői, a városi zeneiskolánál egy karnagy és egy fuvóhangszeri tanári állás, a városi mérnökségnél egy építészeti vezetői, egy rajzoló, egy tisztviselő és egy gépirői állás, a városi árvaháznál egy vezető pedagógusi állás van üresedésben. Ezekre az állásokra, amelyek csak olyanok pályázhatnak, akik a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalának tagjai és megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek, a pályázatokat augusztus 1-ig kell benyújtani. A jelentkezőknek a törvényben előírt tisztviselői képesítési vizsgát kell tenniük és a város az üresedésben levő állásokat azokkal tölti be, akik a vizsgát legjobban letették. Üresedésben van a városi színháznál a gondnoki állás, amelyre a pályázati határidő szintén augusztus 1. A város felvesz továbbá egy másodosztályú kertészt, egy fuvarozási főnököt, két fuvarozó altisztet, három felvigyázót és két városi rendőrt. Úgy a tisztviselői, valamint az ezen utóbbi állásokra pályázók kérvényeikhez a következő okmányokat kötelesek mellékelni: születési bizonyítvány, állampolgársági bizonyítvány, katonai bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány, büntetlen-ségi bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, igazolása annak, hogy hány nyelvet beszél, bizonyítvány a saját és amennyiben nős, feleségének vagyoni helyzetéről is

keringése. A támadás színhelyén bombatámadásokkal valósággal odalámcolják a földi ellenfelet. Közben egy nagy kör közepén

mesterséges ködfalat teremtenek és a ködfalak között leszállanak az ejtóernyősök.

Hirtelen, percek alatt száz, kétszáz, ötszáz pompásan felszerelt katona ér földet. Rendkívül pontos számítás szerint dobják le a magasból a géppuskákat, gyalogsági ágyúkat, lövedékládákat és kórházi felszereléseket is. A földet ért csapatok pillanatok alatt rajokba fejlődnek, úgy, hogy mire a mesterséges ködfalak eltűntek, szétfeszültek a légürben, már csak egy-két német bombázó- és vadászgép kering az ellenség felett. A védelem rendszerint csak ezeket a keringő gépeket lövi és igen sokszor megelégedezik arról, hogy a lövészárkoktól alig kétszáz lépésnyi távolságra száz és száz eldobált szürkesszínű ejtóernyő mögött egy — ezer méter magasból váratlanul a földre leszállt század, teljes zászlóalj, vagy egy egész ezred hasal, guggol, térdel — lövésre, támadásra, rohamra készen.

Megtudtuk, hogy a rotterdami Waalhaven mellett háromszor szálltak földre ejtóernyős csapatok. Körülbelül ötezer ejtóernyős közül csak nagyon kevesen sebesültek meg a repülőgépből történt kiugrás, vagy a leszállás, illetve a földérés alatt. A sebesülés rendszerint azért történt, mert az ejtóernyős katona leszállás közben vilányhuzalba ütközött, vagy lógva maradt egy-egy nagyon magas fa koronáján. Általában az ejtóernyős katonák valóságos légi artisták. Virtuskodnak abban, hogy az ugrás után minél később nyissák ki az ejtóernyőjüket és így minél gyorsabban érhesenek földet. A földre érve, el sem dőlnek, el sem esnek, olyan nagy a gyakorlatuk, pedig két és fél, három méter magasra a föld felett az ejtóernyő már felmondja a szolgálatot.

land Scheveningenben az amerikaiak és a németek jöttek össze nagyszámmal. Az amerikai milliómosok és milliárdosok Scheveningen szomszédságában, Noordwijk fürdőben rendeztek be maguknak gyönyörű villákat. Noordwijknek egyébként minden nyáron volt egy-egy fejedelmi vendége is. A belga király három gyermekét rendszerint a holland Noordwijkben nyaraltatta. Sarolta luxemburgi nagyhercegnő is rendelkezett egy pompás noordwijki villa fölött.

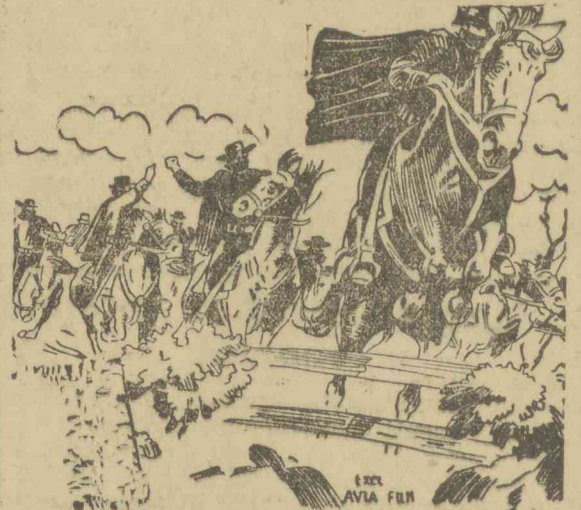
— Most a scheveningeni, a vlissingeni, a noordwijki és a zandvoorti szállók akár ki se nyissák kapukat. Ámbár — a holland városokban a lakosság alkalmazkodik az új helyzethez: elkerül minden összetűzést a megszálló csapatokkal, hátat fordít a politizálásnak és igyekszik az adott körülmények között okasan élni. N. O.

Capitol mozi

Ma és a következő napokon

A 13 álarcos titka

II. rész

A főszerepekben Noah Beery sr., Noah Beery jr., I. Mack Brown.

APOLLO MOZI

Utazás Tilsitbe

A főszerepekben Krisztina Söderbaum és Frits von Dougen.

Írók és költők az utazás örömeiről

Friss étkek, új vér a szabad
természet énnékem:
Magszívom vele magamat
s ó ringat édesen.
Elvező lüktet, hab suhog,
viz a víz fölfelé
és hegyek, égig havasok
jönnek utunk elé.

Goethe.

Napszálltakor idegen városokba érkezve, néha még fölvilan bennem az életöröm. Amikor megpillantok egy ismeretlen, pompásan berendezett sajtokereskedést, vagy egy takaros bőröndösboltot, vagy egy patikakirakatot, zöld üveggömbbel, akkor ezek a nagyvárosi kellékek — nem tudom, miért — az életöröm jelképévé finomodnak bennem, mint másokban egy tavaszi barackfaág vagy egy nyári erdő képe s ezt gondolom magamban csöndesen: „Jó volna még élni!”

Kosztolányi.

Boldog, ki a tündér románok helyébe
Utazók irásait forgatja kezébe'...
Aki ásítózva ül toalettjéhez,
S unalommal nyúl egy utazó könyvéhez,
Kis olvasás után emberré kezd lenni,
Földekről, népekről esméretet venni:
Rátalál helyére e nagy planétában,
S mi ő az emberi nemzetnek láncában?
Azt érzi, hogy ott jár és ébren álmodik,
Egyre tanul s mulat, henryél s okosodik.

Csokonai.

Kék az ég ma, zöld az ág, —
milyen messze, más világ!
mennyi rózsza, lám a pönköst —
Ámor röpdős négy szemünk közt
— s semmi harc és semmi kín:
mindjárt itt lesz a Gretna Green,
szállunk, szállunk mind tovább
tefeléd, szép délibáb!

Babits Mihály.

Az országútról letérő természeteknek a haladás
szempontjából a legnagyobb fontosságuk van.

Nietzsche.

Az egész földi élet csak vándorút.

Latin mondás.

Az utolsó években valósággal betege lettem az
(utazási) vágynak és tudtam, hogy nem gyógyulok
meg, míg csak nem látom Rómát és nem érzem a je-
lenlétét. Most, hogy kielégült a kívánságom, csak
most szeretem újra szívem mélyéből barátaimat s
hazámat.

Goethe.

Utazni és olvasni a két legnagyobb élvezet, meg-
elevenítése térnek és időnek.

Anatole France

Lassan járj, tovább érsz!

Közmondás.

Vagy ülnél-e velem berregő gépmadár?
El, el a szürke földről és keresztül az olvadt
Felhők rút rétegén! új, étheri határba!
A csillagok kódéig! átrepülni a holdat!
Ó, jaj, mi volna jó?...

Tóth Arpád.

Ha elgondolom, hogy talán sohase látom Kinát
hogy talán sohase fog álomba ringatni a tevék hullá-
mos lépése, hogy talán sohase fog rávillogni az ő
erdőben a bambuszcseryék közt lappangó tigris-
szeme!... Ugy szenvedek, ha erre gondolok, hogy
neked is megessen a szíved siralmas, gyógyíthatat-
lan vágyódásomon.

Flaubert.

Igen: ez a föld és az egész látható világ arra-
való, hogy jöjjenek mindig új és új emberek, kik
mindig és mindig újnak lássák. Firenze, a szétkürtölt
tündériességű Firenze, azért van és él, hogy a régi
szemek jussát hirdesse, a régi szemek örökéletét el-
hítse s alkalmas mai szemeket régiekre váltsón.

Ady.

Kormányválság Szlovákiában

A Német Távirati Iroda jelenti: A szlovák
néppárt vezető bizottságának ülésétől azt vár-
ják, míg a belső helyzetben nyugalom áll be.
Eddig azonban az ellenzék még nem módosította
magatartását, ami Machnak, a Hlinka-gárda pa-
rancsnokának lemondása után jelentkezett. To-
vábbra is beszélnek arról, hogy Tuka benyújtja
a kormány lemondását. (Rador.)

Az ODOL antiszeptikus

felélénkít és frissé teszi leheletünket.
Az ODOL baktériumölő hatása és
megvédelmezi a szájat és garatot.
Az ODOL szájvíz hatása tartós.

ODOL

Megegyezés készül a Szovjet és Olaszország között a balkáni béke biztosítására

Belgrádból jelentik: Általános szóbeszéd
tárgya, hogy a külföldi sajtótudósítók úgy in-
formáltak Lodnođnból, hogy Moszkva és Róma
egymáshoz való viszonya az utóbbi időben lénye-
ges változáson ment át. Hír szerint a legköze-
lebb Rómába érkezik Guraljkin szovjetnagykö-
vet, hogy felvegye kormánya nevében a diplo-
máciai kapcsolatokat. Ugyanebben az időben in-

dul Moszkvába az olasz nagykövet. A belgrádi
Politika című lap értesülése szerint bizonyosra
vehető, hogy a tengelyhatalmak és a Szovjet
között rövidesen megegyezés jön létre, amely
egyrészt megjavítaná Róma és Moszkva kapoco-
satait, másrészt pedig hosszú időre biztosítaná a
Földközi-tenger és a Balkán-államok békéjét.

A borzalmas viharban a villám megölt egy asszonyt — férje megőrült

Bucurestiből jelentik: Megrendítő szeren-
csétlenség történt a Prahova megyei Valea Cu-
cului faluban. A vihar és a hatalmas eső a mez-
őn érte Popescu Nicolae földművest és felesé-
gét, mire felszálltak a szekérre. A szekérben volt
elhelyezve az acéleke is, amelybe a villám bele-
csapott. A villámcsapás következtében a szekér
lángba borult, a lovak azonnal elpusztultak, a
gazdálkodó felesége pedig szénné égett. A férj

miután rádöbbsent a szerencsétlenségre, fájdal-
mában esztét vesztette. Szénné égett feleségét
karjába kapta és úgy szaladt vele keresztül a
mezőn, falujuk irányába. Szaladás közben meg-
botlott és estében súlyos sérüléseket szenved-
ett a fején. Az eső megszűnté után találtak rá
a szerencsétlen emberre, aki eszméletlen állapot-
ban, karjában tartotta felesége megszenesedett
holttestét.

Orosz-litván konfliktus szovjetkatonák eltűnése miatt

Litvánia szigorú vizsgálatot helyezett kilátásba

A Tass iroda jelenti: A külügyminisztérium
hosszu közleményében megállapítja, hogy az
utóbbi időben gyakorivá váltak azok az esetek,
amikor litván területen

a szovjet haderőhöz tartozó személyek
nyomtalansul eltűntek.

Az ilyen eltűnéseket bizonyos személyek hajtot-
ták végre, akik a litván kormány védnöksége
alatt allanak. Részleteket sorol fel a közlemény
azokról az esetekről, amikor szovjet katonákat
elraboltak, agyonlövésellel fenyegettek, éheztet-
tek és ilyen módon akarták kikényszeríteni belő-
lük a katonai titkokat. Egy altiszt eltűnt és e
miatt a szovjet parancsnokság panaszt emelt a
litván hatóságoknál, amelyek azt válaszolták,
hogy öngyilkos lett, illetve revolverével föbelöt-
te magát. A holttest megvizsgálása alkalmával
kijelent, hogy az altiszt a szív környékén sérült

meg. Május 25-én a szovjetkormány jegyzék-
ben fordult a litván kormányhoz és rámutatott
arra, hogy

az ilyen eljárások súlyos következmények-
kel járhatnak.

Követelte, hogy nyomban kezdjék meg a vizs-
gálatot és abbéli reményének adott kifejezést,
hogy a litván kormány nem fogja kényszeríteni
a szovjet kormányt arra, hogy más intézkedése-
ket fogantatosítson.

A Német Távirati Iroda jelenti: A litván
kormány válaszolt a szovjet kormány azon jegy-
zékére, amely szovjet katonák eltűnésére vonat-
kozott. A litván kormány különleges bizottságot
nevezett ki, amely az ügyeket kivizsgálja és azon
reményének adott kifejezést, hogy ebben a szov-
jet kormány is segítségére lesz. A bűnösöket
szigorúan meg fogják büntetni.

Vegyí anyagok öngyulladására okozta a nagy gyári tüzet

Beszámoltunk arról a hatalmas tűzvészről, a
melynek a temesvári Egyesült Lakk és Festékgár-
esett áldozatul. A tűz okának megállapítására a tűz-
vizsgáló bizottság megindította a vizsgálatot, amely
még nem fejeződött be, de az eddigi megállapítások
szerint valószínűleg a vegyí anyagok öngyulladása
okozta a pusztító tüzet. A bizottság a helyszínen tar-
tott vizsgálat során megállapította, hogy a tűz a
gyár raktárában keletkezett. Annak közepén kréta-
porral telt zsákok fala között nitrocelluloze volt fel-
halmozva ötven kilós ládákban. Valószínűleg ez a
gyulékony anyag fogott tüzet, mert a lángok a rak-
tárnak ezen részéből csaptak ki először. Lehetséges-
nek tartják, hogy a raktárban felhalmozott anya-

gokban olyan vegyí folyamat következett be, amely
lángralobbantotta azokat, de azt sem tartják ki-
zártnak, hogy a hőmérséklet hirtelen emelkedése is
hozzájárult ahhoz, hogy a vegyí anyagok tüzet fog-
tak.

A bizottság vizsgálatával kapcsolatban a rendőr-
ség kihallgatta a gyár munkásait is. Ennek a vizs-
gálatnak az eredménye is azt mutatja, hogy nem
bűnös kezek okozták a tüzet, hanem a vegyí anyagok
öngyulladása folytán keletkezett a gyárat elpusztító
tűzvész. A kár nagyságát sem sikerült még pontos-
san megállapítani, de a becslések szerint megha-
ladja az öt millió leit.

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, fél-évre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18—10 és este 10 óra után: 28—1

Gyönyörű vasárnap Newyorkban

Irta: Hunyady Sándor

Gazdag barátom telefonált vasárnap reggel:

— Gyönyörű meleg idő van, a vasárnap szörnyű lesz bent a városban. Jöjjön velem, kiviszem autóm vidékre.

Megköszöntem a meghívást és elfogadtam.

Tizenegykor indultunk.

Greenwichbe megyünk löncsolni! — mondta a barátom.

Greenwich már nem Newyork államban van, hanem a szomszédos Connecticutban. Háromnegyed-órás autót, amerikai tempóban. Finom kirándulóhely gazdag emberek számára.

Háromnegyedórát mondtam! Annyi is — esőben. De ilyen gyönyörű ünnepnapon másképpen mérjük az időt. Isten tudja, meddig tartott, amíg kivergőd-tünk a városból és a szabad országra jutottunk. Szabad országot? Az elképzelhetetlenül széles, pompás műúton nincsen egy tenyérnyi szabad hely. Nyolcas sorban hömpölyögnek az autók, mint valami végtelen hangyamenet. Aki ebbe az áradatba belé-került, annak mennie kell, amerre a többi megy. Kitérni, vagy megfordulni kilométereken át lehetetlen-ség. Itt nincs egyéni elhatározás, csak kollektív aka-rat. El kellene pusztítani vagy meg kellene bolondulni annak a hangyának, akinek eszébe jutna, hogy ő egyéniség.

— Hát nem nagyszerű!? — kérdezi büszkén a barátom és végigmutat az ezernyi ezer autó napban szikrázó fényes cserebogárhátán.

— Az! Csak egy kicsit nyomasztó! — felelem.

— Az ember megrémül ettől a tömegtől!

— Ez semmi! Mi lesz itt nyáron!? — dicsekszik a barátom. — Tízmillió ember lakik Newyorkban!

Megértem, hogy egy „benszüllött” büszke erre a metropolisra. Tízmillió ember! Nyilván ennek a tömegnek köszönhetem én is, hogy szombat este kétszáz dollárt kaptam egy nyúlfarknyi cikkecském-ért.

Végül mégis eljutunk arra a helyre, ahol regge-lizni lehet. Leírhatatlan tömeg van itt is. Kín par-kolóhelyet találni az autónak, kín asztalt keresni, ételhez jutni. Egy hajórakomány grape-fruítot ehet-nek meg itt egyetlen délutánon.

Kicsit szomorú vagyok.

— Látom, hogy magának ez a hely nem tetszik! Gyerünk, elviszem a tengerhez! — mondja a bará-tom.

Felkerekedünk, megkeressük az autónkat. Nem kicsiny dolog, mondhatom. Egyformán kell hozzá zsenialitás, tapasztalat és szerencse. Amíg a várako-zó kocsik óriási táborában kutatunk, megint feltű-nik valami, amit már régen észrevettem. Európában a legtöbb privát-autó sárhányójára rá van festve az országa nevének kezdőbetűje. Azt jelenti ez a betű, hogy a kocsinak útlevele van a határokon át. Itt nincs semmiféle betű a sárhányókon. Minek az? Olyan óriási az ország, hogy alig lehet elérni a ha-tárait.

Most más vidéken, más utakon megyünk az Óceán felé. Az út más, de a kép ugyanaz. Ezernyi ezer autó szakadatlan vonulása. És Atlantic Beach-ben a tenger partján olyan észbontó tömeg, mintha el akarnák foglalni az Óceánt, kiszorítani a helyé-ből, kiinni vagy kimerni kanállal talán még az is si-kerülne, ha nekifognának.

Sötét este van, mire visszakerülünk Newyorkba. Keresztülharcoljuk magunkat a végtelen külváro-son és egyszerre, fölöttünk, a csillagos égen új csil-lagok gyúlnak ki. A felhőkarcolók fényei. Gyönyörű, de nyomasztó. Az ember úgy össze van törve az ilyen vasárnapi kirándulás után, úgy jóllakott mindenféle tömeggel, hogy szinte vágyik rá, bár becsukná egy magányos cellába, ahol egy rostélyon dugják be a kenyérét és a vizét!

LEGUJABB

Óriási jelentőséget tulajdonít a német sajtó az angol csapatszallító hajók elsüllyesztésének

Berlinből jelentik: A DNB kihangsúlyozza, hogy a német sajtó az Északi-tengeren lefolyt légi akciónak nagy jelentőséget tulajdonít. Ezeket Grauert és Richthofen légirajjai intéztek a csapatszallító angol hajók ellen. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy

ez a támadás az angol csapatszallítás halálát jelenti

és a La Manche csatornának a francia partok-kal szomszédos része a hajók valóságos temető-je lett. A Nachtausgabe A történelemben egyedülálló pusztulás címen azt írja, hogy az angolok minden erőlködése az expedíciós hadsereg megmentésére hasztalannak bizo-nyult.

Maga az angol kormány is elismeri, hogy most már nem lehet beszélni rendkívül fontos hadi-anyag megmentéséről, legfeljebb csak csapatok átszállításáról. Másrészt a DNB megállapítja, hogy

a flandriai bezárt kör kis kerületekre tört meg és ezeket a német csapatok egymás után hódítják meg.

Nem lehet még tudni, hogy a front ezen a ré-szen mikor dördül el az utolsó fegyver, de biz-tos, hogy ez a pillanat már nincsen messze. A né-met buvárhajók most új harcterülethez jutot-tak és ezen az Anglia elleni támadás egyre erő-teljesebb lesz.

A BELGA HADESREG FEGYVER-LETÉTELÉNEK ELŐZMÉNYE

Berlinből jelenti a DNB: Azon angol-francia állítással szemben, amely szerint a belgák nem értesítették előzetesen a szövetségeseiket a fegy-verletételről és ennél fogva vált súlyossá az an-gol-francia hadsereg helyzete, illetékes helyről megállapítják, hogy a német főparancsnokság már a belga fegyverletétel előtt olyan értesüle-seket szerzett, hogy

az angol csapatokat haza szállítják.

— Változás a diplomáciai karban. Királyi ren-delettel Crutzesu Radu berlini román követet és meghatalmazott minisztert június elsejei hatállyal ankarai nagykövetté nevezték ki, ugyanakkor a megüresedett berlini követi állást Romalo Alexand-ru meghatalmazott miniszterrel töltötték be.

— Meghosszabbították a pénzügyi tisztviselők nyugdíjörvényét. Rendelettel 1941 márciust 31-ig, még egy évvel meghosszabbították a pénzügy-minisztériumhoz tartozó tisztviselők nyugdíjazási törvényét, amely tudvalevően 1939 március 9-én lé-pett életbe.

— HOLLAND FORINTOT, BELGA FRAN-KOT ÉS NORVÉG KORONÁT NEM VÁSÁ-ROLNAK ROMANIÁBAN. Bucurestiből jelen-tik: A Banca Nationala értesítette a devizák el-adására felhatalmazott bankokat, hogy további intézkedésig ne vásároljanak holland forintot, belga frankot, norvég és svéd koronát.

— Németországnak nagy élelmiszerkészletei vannak. Berlinből jelentik: Backe körzetvezető Né-metország élelmiszerterákaival foglalkozva, kije-lentette, hogy a készletek oly nagyok, hogy ki van zárva, miszerint Németországot valaha is ki lehes-sen éheztetni.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) Drágán adták el a vaját. A városházán Trifon L. J. járásbíró vezetése alatt működő ár-ellenőrző bíróság 130.000 lei bírsággal sújtotta a Féderala Agraria Banateana-t, mert a vaját a megengedettnél nagyobb áron adta el. A bírsá-got azért rótták ki, mert a megállapítások sze-rint az árkalkulációnál túllépték a megengedett százalékot. A bíróság ezenkívül május hónap folyamán még több marasztaló ítéletet hozott.

(—) Elítélt adóügynök. A ruscai adóhiva-talnál az elmúlt évben lefolytatott ellenőrzés al-kalmával megállapították, hogy a hivatalos pénz egyrészét elsikkasztották és számos nyugtát meghamisítottak. Rövidesen vád alá helyezték Calinescu Lazar adóügynököt, aki a megállapi-tások szerint nyugták meghamisításával közel hatvanezer leit sikkasztott. Calinescu Lazar a tomesvári büntetőtábla elé került, amelynek tár-gyalásán Metei Simion ügyvéd a védőbeszédé-ben az enyhítő körülményekre hivatkozva a bírósá-g figyelmét. A büntetőtábla ezeket figyelem-be vette és Calinescu Lazart négy hónapi fog-házra ítélte, amelyből két hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

(—) Gyenge volt a pünkösdi vásár. A teg-nap kezdődött és ma folytatódó pünkösdi orszá-gos vásár gyenge volt. Nagy volt a kínálat és ke-vés a kereslet. Mindössze négy vagon hizott ökröt és tehenet vásároltak kivételre olasz meg-bizottak. A helyi vásárlás is kevés volt. Hizott ökrök kilónkénti élő súlyban 18—20 lei volt. Hi-zott disznó kilójáért 37 leit kértek. Három hóna-pos malac ára 700—800 lei volt. A kirakodó vá-sáron kevés árut vettek. A mai lóvásár sem ígér-kezik fényesnek. Az országos vásár velejárója, a délutáni nagy zivatar nem maradt el.

(—) Elmarad a magyar dalosok szombat esti dalpróbája. A különböző magyar dalegyesü-leteknek szombat este a Magyar Házban terve-zett együttes dalorája elmarad.

SCALA mozi

Várakozáson felüli érdeklődés

HAJMÁSSY ILONA

a főszerepben. — Gyönyörű operettláger, telve zenével, táncsal és énekkel. Film, me-lyet mindenkinek meg kell nézni!

Szombat este
megnyilik a **Colosseum**-kert
(Sörgyár-udvar)

Elsőrangú műsor! — Zene! — Tánc!

Virágzik a rémhírterjesztés

Be kell látni, igaz van a belügyminiszternek, amikor erélyesen kikel ismét a rémlátók és hírtérjesztők ellen. Soha ilyen meggondolatlanul nem vették még magukat emberek a bizonytalan értesülések hullámaiba. Már egy-két esztendeje tart ez a rádióhírekre épített tájékozódás s nem egy ízben szült feleslegesen idegesítő hangulatot. A jelek szerint ma igazán nincs szükség fokozni az idegek feszültségét. Ahogy mondani szokás, anélkül is van, mit idegeskedni, ha az ismerősöm nem jön friss hírelvel rémítgetni. Van már egy-két úr, aki felugrik a társasági asztaltól, ha a külpolitikai helyzet szőnyegre kerül. A legaggasztóbb azonban az a típus, amely különben egyre szaporodik s a melyik nem elégszik meg azzal, hogy egyéni súlyát dobja latba egy-egy rádió hír, vagy egyéb értesülés megerősítésére. Az ilyen rendszerint tekintélyekre, esetleg újságírókra, vagy éppen újságírói legfrissebb és legautentikusabb értesüléseire hivatkozik, hogy valami elképesztő újsággal szolgáljon. Üdvös volna ennek véget vetni, mert előbb-utóbb bajba sodorja az illető önmagát, hogy a hírforrásként megjelöltek ne is beszéljünk. Senkinek sem lehet lakatot tenni a szájára, elvégre, ami általában a világban történik, nemcsak érdekel, de érint is mindenkit. Mégis több önfegyelmzésre van szükség.

Amerikában szeretnék letelepíteni az európai háborús menekülteket. Washingtonból jelentik: Lothian washingtoni angol nagykövét felhívást intézett az USA kormányához, hogy fogadja be az európai háborús menekülteket. Jól értesült körök szerint határozatot ebben a kérdésben nem hoznak, de új kongresszusi törvény nélkül a bevándorlás nehézségei gyakorlatilag áthidalhatatlanok. (Rador.)

Négymillió pengő gyűlt egybe a magyar árvízkarosultak segélyezésére. Budapestről jelentik: Az árvízkarosultak megsegítésére indított országos gyűjtés 4 millió pengőt eredményezett, a kár azonban megközelíti a 30 millió pengőt. Csupán 7 millió pengő szükséges ahhoz, hogy az elpusztult lakóházakat felépítsék. Ehhez az összeghez az állam 2 és fél millió pengővel hozzájárul és most már csupán fél millió pengő hiányzik ahhoz, hogy valamennyi árvízkarosult új épületbe költözhessen. (Rador.)

Hadbírószág elé kerülnek az álhírek terjesztői. Bucurestiből jelentik: A fővárosi prefektúra rendelkezése az álhírek terjesztőit bucurestii katonai törvényszék elé állítja.

VASÁRNAP A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG KÉT ÚJ TAGOZATA ALAKUL. Vasárnap, június 2-án Temesvárott a Magyar Népközösségnek két újabb tagozata alakul. Délelőtt tizenegy órakor a Magyar Házban a Józsefváros és délután hat órakor az Illés-vendéglőben a Rónác magyarsága tartja az alakuló közgyűlést. Mindkét közgyűlésen részt vesz a Magyar Népközösség hánsági központjának vezetősége is.

Vallásos ünnepély a református templomban. A temesvári református templomban a vasárnapi közgyűlések alkalmából vallásos ünnepély lesz délután 6 órai kezdettel, melynek sorrendjében igehirdetés után közreműködnek az egyházi énekkar, a középiskolások kis kórusa, mely itt fog először bemutatkozni. Azonkívül női magánének és szavaltat alkotják a sorrendet, úgy, hogy az egyes számok a közgyűlések között fognak elhangzani. Sem belépődíj, sem műsor megváltás nem lesz, a befolyó önkéntes adományokat a diakonisszakképző intézet javára fogják fordítani.

Kinevezték az új mehalai telekbíró. Vuia Ioan volt mehalai telekbíró, aki évtizedeket töltött ebben az állásban, — mint annak idején megírtuk, — március elsején nyugalmába vonult. A főpolgármester új mehalai telekbíróvá másodosztályú hivatalfőnöki rangban Isac Isac nagykomlósi jegyzőt nevezte ki, akinek a megyei szolgálatból a városi szolgálatba való átlépéséhez a királyi helytartóság megadta a beleegyezést. Az új mehalai telekbíró a napokban veszi át hivatalát Giuchici Gheorghe eddigi helyettes telekbírótól.

Rendezik a Szubolyásza patakot. A polgármesteri hivatal elrendelte a Szubolyásza patakának rendezését, nehogy az a jövőben ismét áradással fenyegetse a Gyárvárosnak mélyebben fekvő részeit. A rendezési munkálatokra a városi mérnökség kapott utasítást. Egyben szigorúan megtiltja a városi hatóság, hogy ezentúl bárki a Szubolyásza patakba szemetet és törmelékot töltsön, amely a vízállás emelését idézi elő.

Jézus nevenapja. A római katolikus anyaszentegyház ma ünnepli meg Jézus legszentebb nevének napját, amely alkalomból a templomokban nagymisék lesznek. Az orszébetvárosi katolikus plébániatemplomban, amelynek Jézus a védője, ma reggel nyolc órakor nagymisét tartanak. Az ünnepet külső pompa között vasárnap, június 2-án búcsú keretében ülik meg.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Megdrágultak az egyszeri utazás jegyei a városi villamoson

A városi villamosvasut kocsijaiban tegnap reggel óta fehér táblák lógnak, amelyek közlik az utazó közönséggel, hogy a viteldij június elsejétől kezdve megváltozik. Az anyag általános drágulásra való tekintettel a villamosvasut kénytelen a viteldiját mérsékelten felemelni. Az egy szakaszra terjedő utazás díja, amely eddig is három lei volt, változatlanul megmarad. Azokon a szakaszokon, amelyekeken eddig a jegy négy leibe került, az most öt lei lesz, az öt leies jegyek árát hatra, a hat leieset hétre és a hét leieset nyolc leire emelik fel. Hasonló drágulás lesz holnaptól kezdve a városi villamosvasut tulajdonát képező autóbuszokon is, amelyek a Rónácra és a gyárvárosi szőlőkbe szállítják a közönséget.

A havi bérletek ára egyelőre változatlanul megmarad,

valószínű azonban, hogy júliusban mérsékelten ezek is megdrágulnak.

Emlékezzetek, hogy esztendő előtt, amikor

Közgyűlés a református egyházban. A temesvári református egyház vasárnap, június 2-án délelőtt istentisztelet után tartja egyházközségi közgyűlést a templomban. Ha azonban a megjelentek számának elégtelensége miatt nem lenne határozatképes, akkor délután 6 órakor fogja megtartani ugyanott, amikor is a közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes lesz. Erre a közgyűlésre az egyház választói jogosultsággal bíró tagjait, valamint minden tagját ezúton is meghívja az egyház elnöksége. Délután 6 órakor, illetve az egyházközségi közgyűlés után fogja tartani a Férfiszövetség és Nőszövetség is évi közgyűlést, melyre mindkét szövetség tagjait meghívja a szövetségek elnöksége.

NIPPON kerthelyiség és kert-bár

(ezelőtt LLOYD-kert) teljesen újjáépítve és berendezve, új vezetés alatt

szombaton este megnyílik

Fővárosi műsor! 2 elsőrangú zenekar. Schönberger Pál, a kiváló jazz-zongorista vezetésével. — Gratar-különlegesség.

Kártérítést követel a dohányjövédéktől. — mert félétet ült. Érdekes kártérítési ügy került le-tárgyalásra az aradi törvényszék előtt. Maches Dávid felsősímándi dohánytermő 102.000 lei kártérítést követel a dohányjövédéki pénztártól, azon a címen, hogy ennek hibájából 6 havi fogházat volt kénytelen elszervezni. A keresetből kitűnik, hogy 1937 nyarán a CAM megbízottja megjelent Maches Dávidnál és a szokásnak megfelelően a termést, illetve a szárítóba helyezett dohánylevél mennyiségét lemérte. Néhány hónappal később, november vége felé, Macheséknek úgy tűnt, mintha a szárításra kitett dohányt valaki megdézsmálta volna és ismerve a szigorú rendelkezéseket a dohány eltűnéséről a dohányjövédéki pénztárnál jelentést tett. A helyszínére kiszállt CAM ellenőr ismét lemérte a dohányleveleket és megállapítva, hogy az az első mérés mennyiségénél 87 kilogrammal kevesebb, jegyzőkönyvet vett fel. Ebben arra való hivatkozással, hogy a hiányzó közel egy mázsa dohányt Machesék tüntették el, hogy ezzel a dohányjövédéket megkárosítsák, 85.000 leies pénzbírságot vetett ki rájuk. Miután a dohánytermesztő gazdálkodó nem tudott fizetni, letartóztatták és a pénzbírságot 6 havi fogházbüntetésre változtatták át. Maches Dávid megkezdte a büntetés kitöltését, közben azonban a dohányjövédéki pénztár kihágási jegyzőkönyvét a törvényszékhez megfellebbezte. A bíróság annak idején megállapította, hogy a felsősímándi gazdálkodó áratlan és ezért felmentő ítéletet hozott. Illetve a CAM bírságolási jegyzőkönyvét megsemmisítette. Mire azonban ez az ítélet elhangzott, Maches Dávid hat havi fogházbüntetését már kitöltötte. A felmentő ítélet birtokában azután kártérítési pert indított a dohányjövédéki pénztár ellen és összesen 102.300 leit követel. Keresetében azt állítja, hogy az elszervezett félévi fogház követelésében ennyi kára volt. A bíróság az érdekes ügyben június 5-én hirdet ítéletet.

még a sokat emlegetett báziai vágány létezett és a forgalmat bénítva nyújtózott keresztül a város belső területén, a villamos-jegyeknél bevezették az egy leies többletet azzal, hogy gondoskodni kell a báziai vágány kihelyezésének költségeiről. A báziai vágányt már régen kihelyezték, azonban az egy leies többlet megmaradt.

1940 januárjában a városi villamosvasut bevétele 5,502.045, kiadása 3,252.345, nyers maradványa 2,249.692 lei.

A hasznot tudvalevőleg tartalékolják új vonalak létesítésére és a meglévővel eszközözendő nagyobb fenntartási munkálatokra. Miután az egy leies ugynevezett báziai vágányos többlet megmaradt és a villamos tekintélyes haszonnal dolgozik, azért — információink szerint — a villamos igazgatósága nem is emeli a viteldijakat olyan arányban, mint azt a nyersanyagok drágulása indokolná, hanem csak alacsony emelést léptet életbe.

Elhunyt matróna. Bozsák Erzsébet, néhai Bozsák Ferenc volt temesvári rendőrkapitány özvegye, nyolcvankét éves korában meghalt. Temetése ma, pénteken délután félöt órakor megy végbe a gyárvárosi temető kápolnájából. Az elhunyt matrónát gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Kifogták a folyóba fulladt diák holttestét. Megírtuk, hogy Schmidt Miklós temesvári középiskolás diák fürdés közben a Temes folyóba fulladt. Holttestét tegnap Ság közelében kifogták a folyóból.

Szegény gyermekek nyaraltatása. Temesvár város ebben az esztendőben is megnyitja a Fekete tenger melletti Balciban és a szörénymegyei Pojana Märu-on a szegény és gyenge szervezett gyermekek számára létesített nyaralótelepeit. A népjóléti ügyosztály már megkezdte a szükséges előkészületeket. Balciban Trandafir Virgil józsefvárosi telekbíró, Pojana Märu-n pedig Todor Ioan főtisztviselő vezeti a telepet. A két telep mindegyikén júliusban hetven-hetven fiú és augusztusban hetven-hetven leányka fog nyaralni.

Négy cigányasszony rengeteg holmit öszszeloptott. A temesvári rendőrség őrizetbe vette Bot Juliana, Rostás Rozália és Muntean Maria cigányasszonyokat, akiknél nagymennyiségű háztartási tárgyakat, szőnyeget, ruha és fehérneműt, valamint különböző ékszereket találtak. A cigányasszonyok ezeket a tárgyakat a város és a megye területén lopták. Mind a négyen részben beismerték a lopásokat. A lopott holmit, amely között értékes aranygyűrűk, füllbevalók, aranyórák és aranyláncok is vannak, a rendőrségre vitték, ahol folyik a nyomozás a tolvaj asszonyok teljes bűnlajstromának összeállítására. Ennek érdekében a rendőrség felszólítja mindazokat, akiktől az utóbbi időben háztartási dolgokat, ruhákat, fehérneműt, szőnyeget, vagy ékszereket loptak, jelentkezzenek a rendőrség bünyügyi osztályánál, jogos tulajdonuk felismerése céljából.

Izletes házikoszt

kapható 50 leitől kezdve házon kívül a

Victoria étteremből

IV. Str. I. Bratianu 27.

Film, Színház, Irodalom. A pesti strand premierjéről számol be képekben és írásban a Film, Színház, Irodalom új száma, mely egyébként is a képek és riportok gazdag sorozatával lepi meg az olvasót. Megyeri Sári a nyugati frontról háborús riportot ír, Paál Sándor pedig Hollywoodból küldött szenzációs fényképgallériát. Nagy riport számol be a sárospataki diákok Shaekesper előadásáról és Amerika legújabb sztárjáról Ingrid Bergmannról. Egyed Zoltán folytatja nagyszerű regényét, ezenfelül a színházi levélben beszámol a hét színházi eseményeiről. Hajdú Lajos novellája a minden héten nagy érdeklődéssel várt villám-lexikon és képes tar-ka-barka, gazdag nő rovat, tréfák és rejtvények egészítik ki a rendkívül változatos új számot. Ára csak 10 lei. Kapható minden újságárusnál. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Andrássy út 45

HOTEL SZABO

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

Frey András cikke:

Az új angol jelszó: gyorsan

Angliában teljesen megváltozott az élet üteme. — Eltűnt a régi tusyaság és a közmondásos hidegvér

London, május hó. Alig teszi az ember a lábát angol földre, nyomban észreveszi: Anglia felébredt. A híres hidegvér — mások szerint talán közöny — eltűnt. A közhely az izgékony Franciaországról és megmozdíthatatlan Angliáról visszajára fordult, mert amíg a La Manche másik oldalán a franciák nyugalommal, komoran néznek észak felé, addig

az angolok valósággal most ébredtek fel.

Tél óta nemcsak annyiban változott meg Anglia képe, hogy a repülőgépek elleni hálózatot rendkívül kiterjesztették, úgy, hogy a tengeren angol partok felé közeledő hajóról nézve, már messziről valóságos léggömbördő lebeg a kikötő felett, ugyanúgy London felett is. A szálloda halljában, ahol máskor a rádió legfeljebb csak suttogott, mert hiszen az angolokat alig érdekelték a hírek, vasárnap este, amikor Churchill beszélt, az emberek összecsupdültek a bömbölő hangszóró körül. A pincér, aki azelőtt talán azt sem tudta, ki a miniszterelnök, állal a kezében közeledik asztalunkhoz, de közben elmerülten elkanyarodik a hall ajtaja felé, hogy Churchillt hallhassa. A híres angol fegyelmelzettséget is elsodorta tehát az északfranciaországi meglepetés.

CHURCHILL ÉS WEYGAND

Londonban mindenki megilletődéssel beszél a franciákról és elismerik, hogy ők viselik a háború legsúlyosabb terhét. Az angol-francia viszony erkölcsi részére kedvezően hatottak a Párisban és Londonban gyors és erélyes kézzel végrehajtott személyi változások.

A franciák nagy elégtételként fogadták Chamberlain lemondását,

de az angolok is fellélegzettek, mikor arról értesültek, hogy Reynaud elbúcsúzott azoktól a munkatársaitól, akik az óvatosságból erényt csináltak.

Különösen tetszik Londonnak, hogy Reynaud a mostani élet-halálharc kellős közepén meneszteni merté Gamelint. A brit fővárosban azt hiszik, hogy ez a számítás bevált. Ebből a leváltásból megtudta a francia hadsereg, hogy a hadvezetés merőben megváltozott.

A szellemi vezetés új ritmusa különben tárgyi okokból is igen fontos. Most ugyanis a főkérdés az, milyen további segítséget kaphat Franciaország a legközelebbi hetekben, illetve a nyár folyamán. Azt hiszik, hogy az északfranciaországi csata valószínűleg még hónapokig eltart és ezalatt a szövetségesek állásait jelentékenyen meg lehetne erősíteni további repülőgépszállítással. Ezek három forrásból eredhetnek: az angliai repülőgéppálmányból, az angol gyárakban körülbelül elkészült, csak még nem teljesen szállításra alkalmas tankokból és repülőgépekből és végül az Egyesült Államokból. Az Evening Standard írta először, hogy Franciaországnak még olyan gépeket is át kell adni, amelyek esetleg magának Angliának védelmét gyöngíték. Ha pedig bizalmasan arról értesülnének, hogy az amerikai repülőgépek legközelebbi részletét Washington már két hónap múlva kezdi szállítani — ha másképp nem, Kanadai át, — akkor Anglia azonnal átküldhetné minden tartalékát Franciaországba.

KIK „REPÜLNEK”?

A legjelentősebb azonnali tétel azonban nem is a kész angliai tartalékokból és az Egyesült Államokból várható, hanem azokból a gépekből, amelyeknek nagyrésze már körülbelül elkészült, csak még egyes alkatrészek hiányoznak, vagy amelyeket még nem állítottak össze. Eddig ugyanis az angolok még a hadüzemekben sem dolgoztak a legnagyobb teljesítőképességgel. Ha

emiatt akár a hadvezetés, akár mások panaszt emeltek, a panasz többnyire el sem jutott Chamberlainhez. Ha mégis eljutott, a miniszterelnök válasza rendszerint az volt: Nem kell az embereket, főleg pedig a vállalatokat túlságosan habóritani. A gyáraknál előfordult, hogy

a kész szállítmányt nem indították el, arra hivatkozva, hogy weekend van.

Churchill jövetelével főleg ez az iram változott meg. Churchillel mindenki beszélhet, legalább is a titkáran keresztül. Másrészt az ő véleménye ellenkezik Chamberlainéval. Ahelyett, hogy nyugton hagyná az embereket, ha hadiérdekről van szó, nyomban személyesen intézkedik, a lehető legnagyobb eréllyel, gyakran kiméletlenséggel belehajszol mindenkit a legnagyobb gyorsaságba. Miután pedig az embereket legjobban az mozgósítja, hogyha saját személyes érdekük forog kockán, Churchill hozzányult a leghatékonyabb ösztönzéshez: az azonnali elmozdításokhoz. A Manchester Guardian pénzügyi szerkesztője írta: Churchillnek és a hadiszállítók új miniszterének

nemcsak az a feladata, hogy nyomni, hanem

Belgium harca 1914-ben

Lüttichet 25.000 belga katona védte és az erőd bevétele 16.000 emberébe került a németeknek

Páris, május hó. A belgiumi hadjárat most felidéz az 1914. évi belgiumi események emlékeit. A francia lapok sorra felelevenítik az immár történelmi emlékeket, amelyek most ismét aktualitást kaptak a történelem véres színjátékának ismétlődésével.

Az 1914. évi belgiumi okkupáció azonban más körülmények között történt, mint Belgium mostani megtámadása. Mint azt a Páris Soir írja, a Belgium és Luxemburg elleni akció még a hadüzenet előtti napokban kezdődött.

LUXEMBURG SORSA — 1914-BEN

1914 augusztus 2-án rendelték el a francia hadsereg mozgósítását. A német haderő ekkor már akcióban volt.

A német csapatok behatoltak Luxemburg területre, órák alatt elfoglalták a nagyhercegséget és Longwy közelében francia területre léptek. Longwy városa most is sűrűn szerepel a hadijelentésekben. A német haderő Longwy mellett, Long-la-Ville városkánál hatolt be Franciaországba. Ez a város erődítmény volt és a vartüzérség tüzelése fogadta a német csapatokat.

Egy másik német csapat Petiet-Croix városától három kilométernyire Suarce községnél hatolt be francia területre. Az ötödik német vadászrezd a határmenti Jonchery városába hatolt be és az egyik tiszt pisztolylövéssel agyonlőtte a francia őrség parancsnokát altisztjét. Az augusztus 3-ra virradó éjszaka a német kormány ultimátumot intézett Belgiumhoz, felszólítva a belga kormányt, hogy engedjen szabad átvonulást Belgium területén a német csapatoknak. Az ultimátum határideje augusztus 3-án reggel hét órakor járt le. Belgium elutasította az ultimátum követelését. Luxemburg nagyhercegség területén ekkor már hatvanezer német katona haladt előre...

Augusztus 4-én, egy keddi napon az angol kormány intézett ultimátumot Németországhoz. Az angol kormány felszólította Németországot nyilatkozattételre, amelynek értelmében Németország tiszteletben tartaná Belgium semlegességét. Az ultimátum határidejét éjfélnél állapította meg az angol kormány.

az is, hogy rugni tudjanak.

Általában az ezzel kapcsolatos repülésügyi kifejezést Angliában azelőtt nagyon-nagyon ritkán, most azonban feltűnően gyakran használják, éppen ilyen kihajigálási értelemben. Ez a veszély hat is. Lord Nuffield például a kormány pénzén új repülőgépgyárat épített, azzal az elgondolással, hogy nem Rolls-Royce-ok néha felesleges cizellálásával kell a repülőgépeket előállítani, hanem olyan tömeggyártással, ahogy ő kiszórja a kis Morris-kocsikat. Ez az új repülőgépgyár már régóta dolgozik, de mostanáig még egyetlen kész gépet sem szállított le, egyszerűen azért, mert a hivatalnoksereg minduntalan talált valami akadályt, ami késleltette a félig vagy háromnegyedrészelt elkészült gépek végső összeállítását. Most azonban, hogy Churchill jött, lord Nuffield „repült” és egy napon azt vette észre, hogy ezt a gyárat egyszerűen beolvasztották az egyik Vickers-repülőgépgyárba.

GYORSAN, GYORSAN!

„Gyorsan, gyorsan!” — ez Churchill jelszava. A miniszteri nyilatkozatok riadói azt az egy célt szolgálják, hogy felriasszanak mindenkit, aki akár csak egy kis kereket illeszt a gépekre, akár pedig rajta áll, hogy gyorsabban tolja a szállítmányt a pályaudvarra, a kikötőbe, a harctér felé. Pedig tudják, hogy közben őket magukat, mármint a szigetországot is fenyegetheti közvetlen veszély, sőt erre az angol sajtó már elő is készíti a közönséget. A partraszállási kísérletet csapatszállító repülőgépek, vagy ejtőernyősök révén úgy várják, mint a vihart.

Egyébként a figyelem Olaszország felé irányul. Jól tájékozott tényező homályosan megfogalmazott kijelentése arra enged következtetni, hogy a szövetségesek végre elszánták magukat arra, hogy Olaszországgal közzöltek, milyen engedményekről hajlandók tárgyalni. Állítólag ezzel hozható kapcsolatba az a jelentés, hogy egy angol hivatalnok Rómába utazik. Azt a feltevést azonban, hogy ez a megbízott a folyamathoz lévő gazdasági tárgyalás anyagán kívül politikai javaslatokat is vinne magával, fenntartással kell fogadni. Azért sem érdemes ehhez a jelentéshez túlzott várakozást fűzni, mert még ha igaz is, kérdéses, hogy Róma egyáltalában hajlandó-e ilyen eszmecserebe bocsátkozni.

LÜTTLICH 11 NAPOS ELLENÁLLASA

De a német kormány még augusztus 4-én reggel félreérthetetlen választ adott az ultimátumra: reggel nyolc óra 30 perckor

Németország megüzente a háborút Belgiumnak és a német haderő egyszerre négy ponton behatolt belga területre.

Miután a belga csapatok felrobbantották az utakat, a német haderő egy helyen holland területre lépett: Tilbourgnál áthatolt a holland beszőgelésen, hogy meggyorsítsa az előrenyomulást iramát.

A német haderő gyors iramban nyomult előre. Csakhamar átkelt a Meuse folyón, amely a jelenlegi hadjáratnak is egyik igen fontos vonala volt. A németek 1914-ben Eijsden-nél lépték át a Meuse-t és csakhamar a már lángokban álló Viset városába érkeztek.

A belgiumi hadjárat második napján, augusztus 5-én már megkezdődött Lüttich ostroma. A német haderő pontosan délután hat órakor kezdte meg Lüttich városának ostromlását.

Von Emmich tábornok irányította az ostromot, amelyben hat brigád vett részt. A gyalogságot Von der Marwitz tábornok parancsnoksága alatt három lovashadosztály támogatta.

A belga haderők parancsnokságát Albert király vette át.

A németek közel százötvenezer emberrel és igen erős tüzérséggel kezdték meg a vár ostromát.

Lüttich várát 33 mérföldes körzetben tizenkét erődítmény védte Leman tábornok parancsnoksága alatt. Az acélkupolájú szilárd erődítmények négyszáz ágyúval voltak felszerelve. A belga várórség augusztus 13-ig állt ellen az ostromnak, ekkor megérkezett a német nehéztüzérség, amely megkezdte az erődítmények lövését. Augusztus 15-én Leman tábornok kapitulált. A vár, amelyet huszonezer belga katona védett, tizenegy napig állott ellen az ostromnak. A német hadsereg tizenhatezer halottat vezetett. A belga hadsereg jelentősebb ellenállást Lüttich eleste után nem tanúsított az invázióval szemben.

A tudomány munkája azért tovább folyik

Amerikai tudósaink rendes munkáját nem zavarja a háború zaja s így nyugodtan folytathatják tudományos búvárkodásaikat, rendszeres tevékenységüket. Egy kanadai tudós, dr. Diamond Jenness, a Kanadai Nemzeti Múzeum embertani szakértője, az indiánok Amerikába való benyomulásának körülményeire igyekszik világosságot deríteni s megállapításai szerint a mai indiánok ősei Krisztus születése előtt vagy 1000 évvel Ázsiából vándoroltak be Amerikába a Bering-szoroson keresztül.

A tudós szakértő a Washingtoni Tudományos Akadémia gyűlésén előadta, hogy tanulmányozásai során arra a következtetésre jutott, hogy az úgynevezett athapaskani nyelvet beszélő indiánok, akik a mai délnyugati navajo és apache indiánok ősei voltak, a Krisztus előtti ezer évben jöttek Ázsiából Alaszkába s törtek onnan dél felé. Két nagyobb arányú beözönlés volt. Beözönlésük alkalmával utjukban találták Alaszkában és Nyugat-Kanadában a régen odatelepedett eszkimó-törzseket s ezek kénytelenek voltak előlük a sarkvidékre menekülni. Valószínű, hogy a beözönlő ázsiai népek zavarták el lakóhelyükről az algoni törzseket, amelyek most a keleten, Labradorban élnek.

Az athapaskan nyelvű néprádatok honosították meg Amerikában a hócipőt, a nyilat és a tegezt is.

Tudvalevő, hogy Ázsiában annak idején általános volt a népvándorlás. Ázsiaiak vándoroltak Európába is. Ezek szoríthatták ki az Ural vidékéről a magyarokat is, akik azután a Duna völgyében telepedtek le.

Mivel az ősi bevándorlás útvonalán, Kelet-Alaszkában s Nyugat-Kanadában cserépedényeket nem találtak még, dr. Jenness azt hiszi, hogy a cserepasmesterséget az indiánok már amerikai életük során fedezték fel s kezdték űzni. Az indián nyelv és az ázsiai nyelvek közötti hasonlóságot sohasem sikerült megállapítani. Dr. Jenness szerint az eszkimó nyelvről valamikor sikerül majd megállapítani, hogy az északeurázsiai ural-altáji nyelvcsaládhoz tartozik és az északamerikai athapaskan indiánok nyelvének és a kínai nyelvnek rokonsága is kiderül.

Valószínű, hogy az indiánok és eszkimók nyelve már Ázsiában is különbözött, amint Kínában ma is teljesen elütő egyes vidékek törzseinek nyelve.

SPORT

A labdarugószövetség nem köt le újabb nemzetközi mérkőzést. A román labdarugószövetség vezetősége legutóbbi ülésén foglalkozott a német válogatott ellen tervbevetett visszavágó mérkőzésrel és arra a megállapításra jutott, hogy ezt a mérkőzést a jelenlegi körülmények között nem igen tartják meg, mert a román válogatottnak annyi is tulzsúfolt a nemzetközi műsora. Ebben az évben tehát a román válogatott labdarugócsapat csak a Duna Kupa keretében lebonyolításra kerülő nemzetközi mérkőzéseken fog résztvenni.

Romániát a Balkán Kupa. A Balkán Kupa mérkőzésekből kifolyólag már hosszabb idő óta nézeteltérés van a román és a bolgár szövetségek között. A román válogatott megnyerte a serleget, ezzel szemben a bolgárok maguknak követelik azt. A FIFA végül is Maurot bírta meg, akit feljogosítottak, hogy egyedül hozzon ítéletet az ügyben. Mauro, miután megvizsgálta a beérkezett jelentéseket, meghozta döntését és eszerint a Balkán Kupa véglegesen Románia birtokában marad.

Bodola jó játékaért külön jutalomban részesült. A szövetség keddi ülésén elhatározta, hogy Bodolának a Magyar B-válogatott ellen mutatott lelkes és kitűnő játékaért külön 2000 lei jutalmat szavaz meg. A szövetség ezzel is bebizonyította, hogy Bodola érdemtelenül maradt ki a nagyválogatottból és mintegy figyelmeztetésül szolgál a válogató kapitánynak.

A Rapid új játékosokat szerződtet. A Rapid FC csapata jelenleg a bajnokság második helyén áll és megvan a reménye arra, hogy résztvesz a kis KK-ban. Eppen ezért a vezetőség elhatározta, hogy a kupamérkőzésekre lényegesen megerősíti csapatát. Eddig Thierjung, Lukács és Petrescu neve került forgalomba, de egyelőre nem lehet tudni, hogy a játékosokat valóban átigazolják-e.

A Gloria CFR játékjogát felfüggesztette a szövetség. A szövetség 10 ezer lei hátralék miatt felfüggesztette a galatii Gloria CFR játékjogát.

Japán a jelenlegi konfliktusban továbbra is semleges marad

Tokióból jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti: A külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy Japán a jelenlegi konfliktusban továbbra is semleges marad és a külügyminisztérium államtitkára fogadta a tokiói holland követet, akitől részletes felvilágosításokat kért a holland-keletindiai helyzetről. A holland követ több kérdésre megadta a választ, viszont néhány más kérdésre vonatkozólag kijelentette, hogy tájé-

koztatásokat kell beszereznie Batáviából. Ami a francia nagykövetnek a külügyi államtitkárnál történt látogatására vonatkozik, a szóvivő kijelentette, hogy a francia nagykövet az európai helyzetről beszélt, de semmiesetre sem egy különbékéről, ahogyan azt a sajtó a legutóbbi napokban közölte.

(Rador.)

Görögország felkészült minden eshetőségre

Metaxas miniszterelnök beszéde az ifjúsági szervezetekhez

Athénből jelentik: A lapok leközlük Metaxas miniszterelnöknek beszédét, amelyet az ifjúsági szervezetek kongresszusának záróülésén tartott.

— Ha visszatértek tartózkodási helyeikre — mondotta Metaxas — közölhetitek azt a meggyőződéseiket, hogy nemzetünk teljes fejlődésben van. Elmondhatjátok azt is, hogy görög szívvel és lélekkel készülni kell minden eshetőségre. Mondjátok el az otthoniaknak, hogy a jobb időkben és a béke idejében végtelen erőfeszítéseinket folytatni fogjuk, hogy erősek és méltóak legyünk a görög dicsőséghez.

ben végtelen erőfeszítéseinket folytatni fogjuk, hogy erősek és méltóak legyünk a görög dicsőséghez.

A lapok hangsúlyozzák, hogy a miniszterelnök kifejezésre juttatta Görögország lakosságának világos és energikus álláspontját a veszélyekkel és borzalmakkal telt mai nemzetközi helyzetben.

(Rador.)

KÖZGAZDASÁG

Egyes cikkekben nem kielégítő az utánpótlás

A kormány rendkívüli indokolt esetekben járul hozzá az árak emeléséhez

A bucarestii Kereskedelmi és Iparkamara legutóbbi heti jelentése részletesen beszámol a kereskedelmi forgalomban mutatkozó további lanyhulásról. Ugyanakkor megállapítja, hogy egyes cikkekben az utánpótlás nem kielégítő és céloz arra is, hogy ennek főleg az az oka, hogy az iparvállalatok az új adóterhek, valamint a nyersanyagokban bekövetkezett drágulások miatt a március 4-iki árkalkulációk alapján nem képesek előállítani és árusítani eme termékeket. Viszont a nemzetgazdasági minisztériumhoz benyújtott ezzel kapcsolatos áremelési kérések engedélyezése még elintézve nincs. Ezzel a ténnyel tisztában vannak a nemzetgazdasági minisztériumban is és értesítéseink szerint a nemzetgazdasági miniszter az ilyen árcikkek jobb ellátása érdekében újabb intézkedéseket tervez. Szakkörökben valószínűnek tartják, hogy az indokolt áremelési kéréseket már a közeli napokban engedélyezni fogja a nemzetgazdasági miniszter.

Az egyes cikkek forgalmával kapcsolatban a következőket mondja a jelentés:

Gyarmatárúkbán az import mecsappant és a helyzet javulására kevés a remény. Ennek megfelelően csökkentek az importőrök és nagykereskedők készletei is. Viszont a detailisták áruellátása még mindig kielégítő, amit a mecsappant forgalommal magyaráznak. Egyes cikkekben a jobb ellátást a szállítási eszközök hiánya gátolja. Az inkasszók nem kielégítőek, hitel nincs. Húsokban és konzervekben az ellátás megnehezült. A marhaárak emelkedése miatt a marhahúsból készült konzervek önköltsége emelkedett, amiatt egyes olcsóbb konzervek gyártása alig ki fizetődő. Emiatt egyes konzervhúsokban máris mutatkozik hiány. A többiekben is a készletek mecsappantak. Sertéshúsból és zsiradékokban a hiány ugyancsak fokozódott. Nővényi olajokban az ellátás alig változott. Italokban az ellátást a szállítóeszközök hiánya zavarja. A termelőknél és a likörgyárakban a termelés normális. A detail-fogyasztásban kisebb élénkülés tapasztalható, a detailisták készletei kielégítőek. Hitel nincs.

Textilárúkbán holtsezón van, az erősen mecsappant keresletet változatlan árak mellett elégítik ki a kereskedők. A gyárak továbbra is a külföldről importált nyersanyagkészletek mecsappantásáról panaszkodnak. A gyapjúmonopolizálási rendelettől a gyárak remélik, hogy belső gyapjúból a nyersanyagellátásuk zavartalan lesz. Hitel nincs.

Gyapot és gyapottfonalellátás szintén megnehezült, az iraport egészen minimális, különösen egyes külföldi finomabb pamutfonalakban van nagy hiány. Parasztpamutból a készletek kielégíthetnek a keresletet, azonban a falusi lakosság — különösen egyes vidékeken — pénzihiány-

ban szenved és nem vásárol, más helyeken viszont a mezőgazdasági munkálatokkal annyira el van foglalva, hogy a szövési munkákat nem végzi. A detailisták parasztpamut készletei nem teljeselek.

Bőr és lábbeli. A bőrgyárak továbbra is a nyersanyagbeszerzés nehézségéről panaszkodnak. Emiatt különösen a talpbőrtermelés nem kielégítő. Egyéb bőrből a készletek elegendők. A cipőgyárak és cipőkereskedések áruellátása teljes. Az utóbbi napokban nehéz lábbelikben — különösen bakancsokban — élénkebb volt a kereslet, a többi cipőkben a kereslet lanya. A bőrkereskedők és cipészek a jobbminőségű talpbőr hiányáról panaszkodnak.

A többi, itt fel nem sorolt árucikkekben a kereslet tovább csökkent, az árak változatlanok, a készletek kielégítését szállítóeszközök hiánya zavarja, a bucarestii Kereskedelmi és Iparkamara jelentése szerint.

CORSO mozi

Ma szenzáció és premier

A függöny legördül

Főszereplők: Annelise Uhlig, Hilde Sessak, Rolf Moebius, H. Brausewetter. Rendezte: Georg Jacoby. Zene: Franz Grothe. — A Paramount hirodó legújabb háborús felvételei.

Kérik a kereskedők a petróleum árának felemelését

A petróleum árát Temesvárott, mint ismeretes, június 1-én 4 lei 85 baniban állapították meg. Ezt az árát az év elején állapították meg, időközben azonban olyan körülmények jelentkeztek, amelyek az árak emelésére befolyással voltak. A vasut ugyanis május 10-től kezdve tizenöt százalékkal felemelte a szállítási tarifát, az április elsején életbelépett új pénzügyi törvények pedig a kereskedő rezsiköltségeit emelték. A petróleumkereskedők most azt kérik, hogy ezeket az időközbeni változásokat vezessék figyelembe a maximális áraknál, vagyis engedjék meg a vasuti tarifa drágulása folytán a petróleum kilójának 24 banival való áremelését, az egyéb költsé-

gek többlete címén pedig 6 banival, összesen 30 banival való emelését. Ennélfogva kérik, hogy a petróleumot a 4.85 lei maximális ár helyett 5.15 leiért árúsihassák. A temesi Kereskedelmi Testület Szövetsége ilyen értelemben emlékiratot készített és azt Besa Cornel képviselő, szövetségi elnök és Dragan Körner József dr. vezető titkár ma nyújtják át Mar-ta Alexandru dr. királyi helytartónak. A közbenjárás célja az, hogy a királyi helytartóság területén mindenkor legyen megfelelő tüzelő és világító anyag, mert a lakosságnak ezen két fontos közszükségleti cikkben nem szabad hiányt szenvednie.

Hitellehetőségek megteremtését kéri a fakereskedők szindikátusa

Elbocsátják azt a CFR alkalmazottat, aki eladja kedvezményes tűzifa szállítási barchátját. — A fakereskedők egyesületének választmányi ülése

Az Erdélyi Fakereskedők Szindikátusa, amely mint ismeretes Arad székhellyel működik, választmányi ülést tartott. Az ülésen foglalkoztak a nemzetgazdasági minisztérium mellett működő országos ellátási kormánybiztosságnak az egyes hatóságokhoz küldött leiratával, amely közli, hogy figyelembe vették a fakereskedőket, hogy az 1940—41 évi eladási időnyre szánt mennyiség felét legkésőbb július hó végéig, másik felét pedig szeptember 1-ig szerezzék be.

A felszólalók annak a nézetüknek adtak kifejezést, hogy az előírás betartása nehézségekbe ütközik, mert

a kereskedők nem rendelkeznek pillanatnyilag olyan összegű diszponibilis tőkével, aminek segítségével a tüzelőfát raktározhatnák.

Elhatározta a választmány, hogy feliratot intéz a minisztériumhoz, a megyei prefekturákhoz és a város vezetőségekhez, amelyben kérni fogja, hogy hitellehetőségekről gondoskodjanak a fakereskedők részére.

Foglalkozott ezután a Fakereskedők Szin-

dikátusának választmánya a vasuti alkalmazottak részére kiutalt kedvezményes faszállításra jogosító mandát de transportok ügyével. Ismeretes, hogy ebben az évben a CFR vezérigazgatóság nem maga gondoskodik alkalmazottainak téli tüzelőfa szükségletéről, hanem részükre 75 százalékos kedvezményt biztosító szállítási barchátokat ad. Megállapították, hogy a tényleges alkalmazottak és nyugdíjasok közül többen az egyéni szükségleten felüli mennyiségre kértek ilyen kedvezményes szállítási barchát, amelyet magánszemélyeknek eladnak és így konkurrenciát támasztanak a fakereskedőknek. A szindikátus felirattal fordult a CFR vezérigazgatóságához, valamint a kerületi illetékesekhez ebből az ügyben és azt a választ kapta, hogy

amennyiben kiderül, hogy vasuti alkalmazott kedvezményes faszállítás barchátját magánszemélynek eladta, azonnal elbocsátják állásából.

Az árak ki nem függesztése miatti bírság az évi adó egynegyedét nem haladhatja meg

Az egyik szilágysomlyói kereskedőt az üzérkedési ügyekben ítélkező bíróság ötezer leire büntette, mert üzletében nem voltak kifüggesztve az árak és az árjegyzéket sem mutatta be jóváhagyás végett. A zilahi törvényszék a kereskedő fellebbezését elutasította. A nagyváradi ítélőtábla előtt a cég ügyvédje rámutatott arra, hogy a jegyzőkönyv, amelynek alapján ügyfelét megbírságolták, január 2-án kelt, ennek dacára azt állapítja meg, hogy a kihágás január 15-én történt. Igaz ugyan, hogy a keltezés később kijavították 22-re, de szemmel látható, hogy az egyik „2” szám később lett odairva és a félnek kikézbécsített példányban csak január 2. szerepel. Egyébként is az üzérkedési törvény értelmében a büntetés nem lehet nagyobb, mint a kereskedő évi adójának negyedrésze, ami a jelen esetben 3674 leit tesz ki. A tábla a jegyzőkönyv keltére vonatkozó kifogásnak nem adott helyt, mert ezzel a kifogással csak akkor lehetne védekezni, ha a fél a jegyzőkönyvet hamisnak kérné nyilvánítani, ami a jelen esetben nem történt meg. Ellenben a bírság mennyiségére vonatkozó védekezésnek helyt adott és az 5000 leies bírságot lecsökkentette 3674 leire.

Az egyszázalékos mezőgazdasági kamarai illeték kiszámítása

Az április 25-iki mezőgazdasági kamarai törvény 19. szakaszának f) pontja szerint a vámtarifa 1—85—9. tétele alá eső árúk behozatalánál 1 százalékos illetéket szednek a mezőgazdasági kamarák javára. A törvény rendelkezését csak május 22-én közölték a megfelelő utasítással a vámhivatalokkal és ezért a minisztérium úgy rendelkezett, hogy az április 25—május 23. közötti behozataloknál nem kell utólag beszélni az egyszázalékos illetéket. Az árú értékét azután az őr után számítják, amely magasabb a számlázott ár és a forgalmi adóra megállapított középár közül.

Nőtlenégi adóvallomás fizetéséből vagy kamatból eredő jövedelemnél

A pénzügyminiszter a nőtlenségi adó tárgyában körrendeletet adott ki, amely szerint a fizetésekből és kamatjövedelemből élőknek nem kell vallomást tenni, azonban tartoznak ezen jövedelmekre vonatkozó adók befizetésénél családi neijzetükre vonatkozólag egyszerű vallomást tenni. Ez a deklaráció egyszerű papíron irandó és ahhoz okmányokat csatolni nem kell. Annak a pénzügyi tisztviselőnek kezébe kell letenni, akik a tisztviselői fizetés tőke kamat utáni adót kiszámítják.

(=) A mezőgazdasági kamara svájci tenyészbikákat importált. A temesvári mezőgazdasági kamara kilenc darab svájci tenyészbikát importált Simmentalból. A bikákat különböző községek között fogják kiosztani.

= A söt a maximális áránál drágábban árulják. A nemzetgazdasági minisztérium vizsgálatot indított abban a kérdésben, hogy miért árulják a kiskereskedők a söt kg-ként 5 leiért, amikor annak maximális ára 3.60 lei. A kereskedők azal védekeztek, hogy a CAM raktárai 4.20 leiért adták a söt és a minisztérium a vizsgálatot ez irányban is kiterjeszti.

A Thalia

bucsuhetének műsora

Péntek este 9 órakor:

HAZUDIK A MUZSIKASZÓ

Szombat délután 5 órakor:

HANDABANDA

(Olcsó helyárrakkal.)

Szombat, este 9 órakor:

LOVASPARADÉ

(operettmebutató.)

Vasárnap délután háromnegyed hét órakor:

TUL A NAGYKRIVÁNON

Vasárnap este negyed tíz órakor:

LOVASPARADÉ

(Az együttes bucsuelőadása.)

= Értékpapírok és a nemzetvédelmi adó. A pénzügyminiszter ismételtelen közli, hogy az állam papírok mentesek a két százalékos nemzetvédelmi adó alól, ha azokat tőzsdén, bank, vagy alkusz útján adják el. Tehát magániroda útján történő eladásnál nem kell a két százalékos adót leróni. A most kiadott körrendelet téves magyarázatnak minősíti az állampapírok, vagy magánvállalati részvények és kötvények szelvényei után szedett 2 százalékos adót, mivel a szelvénybevitel nem adósvétel, hanem a részvétel, vagy kamat realizálása.

= Portugál pamut, spanyol ócskavas jön az országba. Indiából 40 ezer mezőgazdasági zsák jön az országba. Portugáliából 1 millió kg. „extra hard” pamut. Mindkét cikket a Nemzeti Szövetkezeti Intézet fogja felosztani. A belföldi fonódák 13 millió kg. pamut behozataláról tárgyalnak. Úgy a portugáliai mennyiségnél, mint az utóbb említett készletnél petróleumot visznek ki az országból kompenzációként. Spanyolország részére a nemzetgazdasági minisztérium 10 ezer tonna gabona kivitelét engedélyezte és ezért kompenzációs árúként ócskavas kerül az országba.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—899.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—582.08, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

(=) A banati gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 620, tengeri 520, zab 620, tőkemag 1475, napraforgómag 900 lei. A piac csendes, üzletkötés alig van.

Pénzügyi határidők:

MAJUS 31.:

A negyedévi adó 5 százalékos kedvezmény-nyel való fizetése.

JÚNIUS 2.:

Lakbérleti szerződések illetékezése.

Mélyen szomorodott szívvvel jelentjük, hogy szeretett, jó felejtethetlen édesatyánk, nagyatyánk, dédatyánk és apósunk.

THOMAS EMIL

hosszas szenvedés után 1940 május 29-én este 10 órakor, életének 78-ik évében elhunyt. Drága halottunkat május 31-én, pénteken délután 6 órakor a Feger-kápolnából, a román katólikus szertartással, a józsefvárosi temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyezük.

A szentmise-áldozatot június 1-én, reggel háromnegyed 8 órakor mutatjuk be a józsefvárosi plébánia-templomban.

Temesvár, 1940. május hó 30.

BÉKE HAMVAIRA!

A gyászoló család.

Színház, Művészet

Hazudik a muzsikaszó — Lovasparádé

A Thalia bűcsúzó operettegyüttese ma, pénteken este Erdélyi Mihálynak egyik legkitűnőbb operettjét, a Hazudik a muzsikaszó című darabot újítja fel. Erdélyi Mihálynak minden egyes operettje biztos sláger és a Hazudik a muzsikaszó ezek között is a legnagyobb siker volt a bemutató alkalmával. Ezért újította fel a Thalia ezt a mulatságos, szép zenéjű, magyaros operettet, amelynek előadását a nagy elővétel után ítélve zsufolt ház fogja végignézni.

Szombaton a vendéjáték befejezésének utolsó

előtti napján még egy premiért is hoz a társulat. Lovasparádé a címe a kitűnő ujdonságnak, amelyet elsőrendű szereposztásban, Gróf László rendezésében és Szabó Ica vezénylete mellett játszanak szombaton és vasárnap este. A vasárnap esti lesz egyben a bűcsúeladás. Szombaton délután öt órai kezdettel a ciklus nagy sikert aratott revüujdonsága, a Handabanda kerül színre olcsó helyárak mellett. A Dörnyögő Dömötör vasárnap délelőttre hirdetett előadása elmarad.

Cornea Ionescu Alma zenei előadása

Érdekes zenei előadást tartott Cornea Ionescu Alma, a városi zeneiskola tanárnője az intézet nagytermében. A kiváló pedagógusnő egyéni nevelési módszerét ismertette, előadása során kifejtve, hogy a zenei hallást már zsenge gyermekkoról igen előnyösen lehet fejleszteni. Kiváló alapul szolgál erre az ének, továbbá a hallást és zenei értelmiséget szolgáló módszer, amelyek kitűnő alkalmat szolgáltatnak arra hogy a növendékek később a legtökeletesebben uralják az általuk tanult hangszert. Hogy Cornea Ionescu Alma módszere mennyire igazolt, arról növendékei tettek gyakorlati tanulságot, az egészen kicsinyek, akik gyönyörűen énekelték a hangképzés gyakorlására szolgáló solfeggiókat, majd a serdülő leánykák, akik tökéletesen, nagyszerűen vevvel adták elő tanárnőjük népi gyökerekből táp-

lálkozó kitűnő szerzeményeit. A zenei délutánon a művész nővendékei közül Ghermanescu N., Chermanescu L., Micula L., Mohora T., Moldovan Epu-re, Encscu V., Enescu S., Bocsa O. és Pascaru S. szerepeltek mindannyian kitűnő sikerrel. A nagy számban egybegyűlt közönség úgy őket, mint tanárnőjüket lelkesen tapsolta az előadás folyamán.

A BÜCSÜHET MŰSORA:

Május 31. péntek este 9 órakor: Hazudik a muzsikaszó.
Június 1. szombat délután 5 órakor: Handabanda (Olcsó helyárakkal.)
Június 1. szombat este 9 órakor: Lovasparádé. (Operettbemutató.)
Június 2. vasárnap délután háromnegyed hét órakor: Túl a Nagykrivánon.
Június 2. vasárnap este egyegyed tíz órakor: Lovasparádé. (Az együttes bűcsúeladása).

kül sikerült alkotás. A békebeli Oroszország tökéletes képét adja a Balalajka, annak minden nagyszerű népi sajátosságával, előkelő életének ragyogó pompájával és azzal a megragadó romantikával, amely az oroszok lelki életét oly vonzóan jellemzi. Később Párisban folytatódik a cselekmény, amelynek főszereplői a gyönyörű hangú, elragadóan szép Hajmássi Iona és Eddy Nelson, a közönség dédelgetett kedvence. Lenyűgözően érdekes, pazarul gazdag, mindvégig izgalmasan változatos a rendezés. Esodálatosan eredetiek a tömegjelenetek és gyönyörűek a képek.

Mozi

BALALAJKA

A Scala ujdonsága.

Az amerikai filmgyártás mesterteljesítménye a Balalajka című regényes film, amely most került bemutatásra a Scala-mozgóban. A világ legnagyobb metropolisait bejárta ez a minden tekintetben reme-

A NAGY ÚR

Írta: Ifjabb KUBAN ENDRE.

A szerelmétől megfosztott Wesselényi Miklós orgiáinak híre eljutott a Cserey kúriához, de elérkezett az öreg Wesselényi Farkashoz is. Az öregúr özvegyember volt, felesége már évtizedek előtt elköltözött a másvilágra, sem gyereke, sem hozzátartozója nem volt az unokaöccsén, Miklóson kívül. A Wesselényi család lebegett szeme előtt, a rokoni szeretet is és nem restelte a dolgot, felkereste a Csereyket. Furcsa egy leánykérés volt ez, völgeny nélkül és annak tudtán kívül. Huszonnégy órára ment oda és két héttig tartott, amíg sikerült megpuhítani Helénke anyjának szívét.

Menyasszony már lett volna, még pedig az, akit a fiú akart, de nagy akadályt kellett még elhárítani. A váradi püspök rezerválisa nélkül szó sem lehetett volna a menyegzőről.

Ettől fázott csak igazán Wesselényi Farkas. Az irástól, melyet a tarsolyában vitt unokaöccsének. A levélben, mely ékes latin nyelven szólott, az volt beleírva, hogy Wesselényi Miklós beleegyezik abba, miszerint születendő gyermekeik a római katolikus vallásban lesznek keresztelve és felnevelve.

Ismerte Miklóst. Amilyen indulatos és hevesvérű, még széttepi a püspöki levelet és azután vége a házasságnak és ki tudja még mire viszi a sűrű vére ezt a megvadult embert?

A zsiból kastély kapujánál nagy álmélkodására karabélyos hajdúk állították meg.

— Tilos a bemenet — mondotta restelkedve az öreg Marci huszár, aki már húsz év óta ismeri Wesselényi Farkast.

— Parancsba adta a Miklós úrfi, hogy teremtetett lélek sem teheti be a lábát a kastélyba. — szólalt meg a másik hajdú.

Erre jött csak mérekbe igazán Wesselényi Farkas, aki végre le tudta vezetni valahol haragját a magával hozott kegyetlen irás miatt.

Nem restellte és olyan pofont cserdített le az öreg huszárnak, amilyent az mág világlétében nem kapott.

— Engem akarsz te megállítani! — kiáltotta a meglepett hajdúra és gyors léptekkel szaladt fel a kastély lépcsőin. Bent azután szörnyű képet látott.

A kastély ablakai le voltak függönyözve, a sötétséget vadul lobogó fáklyák tették még komorabbá és az ivóból duhaj nótászó hallatszott ki.

Wesselényi Farkas feltépte az ajtót. Ugy meredtek reá a teremben levők, mintha kísértetet láttak volna. Wesselényi Miklós nagyot káromkodott és pisztolyát kereste, hogy beváltsa fenyegetését és lefújja a hajdút, amikor Wesselényi Farkas nagyot kiáltott feléje:

— Levelet hozok Helénától.

A hetek óta dözsölő megingott. A pisztolyt ki ejtette a kezéből és a cimborák észrevétlenül, hanyathomlok kimenekültek az ivószálából. Farkas letepte a függönyöket az ablakokról és azokat kinyitotta. Hűvös, hideg levegő csapott be a szárnyas ablakokon.

Wesselényi Miklós az örömtől, bánattól és szégyentől sírva borult az asztalra.

Csak akkor döbrent meg, amikor a rezerválisa került a sor. Minden atyafia református volt. Elmerengve nézett ki az ablakon, tekintete elfutott a falu fölött és a kicsiny, aprócska templomon akadt meg. Minden Wesselényi gyámulója volt a hitnek és az oltár közelében ott állott két nagy, kényelmes karosszék. A Wesselényieké. A földesúré és feleségéé...

Wesselényi volterriánus és mégis hívó volt. Az a lelki kettősség, mely egész életében végig kísérte, itt is megmutatkozott. Voltairt olvasta és korának egyik leghaladottabb szellemű embere volt. Falujának lelkipásztorja ritkán látta, de bőségesen gondoskodott róla. Büszke volt vallására és most nem tudta, mit cselekedjen.

Wesselényi Farkas meghatva nézte. Tudta, érezte előre, hogy Miklós, aki az ő vére, nem fog könnyen meghajolni az írott parancs előtt. Végül gyengéden megérintette a vállát és csak ennyit mondott:

—Írd alá!

Kétszer is elakadt a toll a kemény, erős kézben, míg aláírta:

Baron Nicolaus Wesselényi.

II.

A KALAIPOS KIRÁLY.

Még Mária Terézia királynő életében mindenki tudta, hogy halála után új furcsa fűjnek majd a bécsi Burgban. Különös és furcsa ember volt a trón várományosa II. József. Korának egyik legtisztább

A függöny legördül

A Corso mozi slágere.

A függöny legördül, — ez a címe annak a drámai feszültségekben bővelkedő, mindvégig lenyűgöző filmnek, amelyet a Corso mozgóban bemutatottak. Operettbemutató van egy fényes színházban. Méltóságosan szétomlik a függöny, Katalin cárnőt látjuk udvarával. Az uralkodónő lehalad a trón lépcsőjén, mikor az udvaroncok köréből előrohan egy fiatalember és pisztolyát emeli a cárnőre. Hatalmasat dörren a fegyver. Zavar keletkezik a színpadon és csakhamar nyugtalanság lesz urrá a nézőtérén is, mert a cárnő alakítója, a csodaszép Finteis Vera ott marad ésszeroskadva a földön. A függöny leomlik, vége az előadásnak a színházban, de a mozi nézőközönsége számára az igazi játék csak most kezdődik. Lélegzet elállító hajszja, váratlan fordulatok, mindaddig, amíg kibogozódik a rejtély.

MOZIK MŰSORA:

Péntek, május 31.

APOLLÓ: A tizenhárom álarcos titka I. rész (angol film).

CAPITOL: A tizenhárom álarcos titka II. rész (angol film.)

CORSO: A függöny legördül (német film).

SCALA: Balalajka (angol film).

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATÁ:

Május 31-én, pénteken a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bul. Regele Ferdinand 3 szám alatt levő Salvator gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszer-tár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma: 28-10

szelleme, akinek mintaképe a nagy porosz király, Frigyes volt. Még trónörökös korában meglátogatta egyszer a nagy porosz hazájában és az ott látottakat mélyen szívébe zárta.

Sokat tanult és sokat látott. Fiatalon, nagyon fiatalon tudta már, hogy császár lesz belőle és komolyan készült pályájára. Ugy érezte mindig, hogy Isten kegyelméből uralkodnak a császárok és alattvalói, a népek olyanok, mint az apró gyerekek. A szülők kötelessége a gyerekeket boldoggá tenni — mondogatta környezetének s ezt komolyan hitte is.

József elgondolkozott.

Poroszország, Svájc, Anglia már régóta felszabadította a jobbágyait. Poroszországban, igen első sorban I. Frigyes és azután fia, József kortársa valóban csodálatos dolgok műveltek. Saját birtokaikon emelték fel először a jobbágyokat abból a baromi sorsból, melybe a középkor szelleme és talán nem utolsó sorban a parasztlázadások is taszították őket.

Az állami uradalmakor megszüntette a röghöz kötöttséget s a parasztot telkének tulajdonosává tette, melyért ezután bért fizetett és másnemű szolgálatait szintén erősen enyhítette. Elrendelte az urberek összeírását, hogy ezzel is elejét vegye a földesurak önkényes kihágásának.

Neki nehezebb dolga volt, mint Frigyesnek. Sokkal nehezebb. Látta anyjánál, Mária Teréziánál, aki szépszerével megpróbálta szabályozni Magyarországon és Erdélyben a földesurak és a jobbágyok helyzetét. Anyja óvatos volt. Szerette is a magyarokat, a nemeseket, a főurakat, akik annak idején a pozsonyi országgyűlésen melléje állottak. Most is állandóan körülötte voltak a főurak az udvarban és testőrségének legdélcegebb urai a magyarok voltak.

Elmosolyodott, Bessenyeire gondolt. Testőrtiszt és költő. Igen, ha sok Bessenyei volna. De a rendiség bástyáin megtörik minden szép szó és rendelet. Erős kéz kell ide, hogy az országot fel lehessen emelni. József, amikor erre gondolt nyugtalanul felugrott. Miért lehet Poroszországban és nem máshol? Erős államra van szüksége. Adófizetőkre, hogy nagyszabású külpolitikai terveit végrehajthassa.

A vármegyék! Kemény falak, melybe beletitkózik jónkarata és tiszta szándéka. „Nos universitas”. Megint itt van ez a laitmnyelvi, kemény, dölyfös tiltakozása a vármegyéknek. Meddig fog még ez tartani?

(Folytatjuk)

Stafford Cripps mint angol nagykövet érkezik Moszkvába

Utközben kapja a kinevezést

Athénből jelentik: Sir Stafford Cripps angol megbízott Athénbe érkezett. Innen folytatja útját Moszkvába. Környezetében úgy tudják, hogy a Szovjet és az angol kormány között fennálló ellentéteket, amelyekről a szovjet távirati iroda csak az elmúlt napokban számolt be, a moszkvai tárgyalások során akarják likvidálni. Ezért állítólag Cripps nem mint megbízott, hanem, mint angol nagykövet érkezik Moszkvába. Ez azt is jelentené, hogy Seeds moszkvai angol nagykövetet felmentik állásától, mert iránta a moszkvai kormány ellenszenvvel viseltetik.

Londonból jelentik: Az angol kormány diplomáciai téren lázas erőfeszítést fejt ki. Cripps moszkvai utazása és Hoare madridi küldetése erős irányváltást jelent az eddigi angol külpolitikával szemben. Londonban bíznak abban, hogy

Cripps és Hoare gyors eredményt fog elérni.

Az Evening Standard felteszi a kérdést: Tisztán vagyunk-e azzal, hogy Szovjetország 12 ezer modern tankkal rendelkezik.

Londonból jelentik: A Reuter iroda diplomáciai levelezője közli: Az angol fővárosban azt hiszik, hogy Sir Stafford Cripps moszkvai utazásával kapcsolatos helyzet hamarosan tisztázódik. A brit kor-

mány a diplomáciai szokásnak tett eleget, amikor szerdán a szovjetkormány hozzájárulását kérte Sir Stafford Cripps rendkívüli nagykövetté történő kinevezéséhez. Tekintve véve, hogy

a moszkvai kormány értesítette a brit kormányt, hogy kedvezően fogadná az orosz—angol kereskedelmi tárgyalások folytatását, akár Sir William Seeds moszkvai angol nagykövet, akár pedig más személy útján, aki Seedet helyettesítené,

továbbá szem előtt tartva azt a baráti kapcsolatot, amelyet Sir Stafford Cripps egyes moszkvai körökkel fentart, azt lehet gondolni, hogy nem támad nehézség rendkívüli nagykövetté történő kinevezésénél.

Az új rendkívüli nagykövet küldetése azonos lesz Sir Samuel Hoare madridi megbízatásával, vagyis nem lép be véglegesen a diplomáciai karba, hanem továbbra is megőrzi helyét az alsóházban. Az a tény, hogy minősítésének véglegesítése előtt indult útnak, nem jelent egyebet, mint azt, hogy minden idővesztést el akartak kerülni a jelenlegi kritikus időkben.

Sir Stafford Cripps megérkezett Athénba, ahol valószínűleg utasításokat fog kapni, mielőtt Moszkvába tovább utazna.

(Rador).

ujság, sport. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Országos póstászenekar. Közben 13.40: Hírek. 14.30: Időjárás, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Magyar Revű Táncczenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Időjárás, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Toll Árpád cigányzenekara. 18.45: Eszperantó nyelvű előadás. 19.15: A rádió szalonzene. Közben 19.45: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Pannónia. 21.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Táncclemezek. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Pertis Pali cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.50: Toll Árpád cigányzenekara. 19.15: Gyorsírótanfolyam. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Szórakoztató hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Szombat, június 1.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjárás, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemezek. 13.20: Időjárás, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Xilofon számok. 13.50: Hanglemezek. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Hanglemezek. 15.00: Az országőrök hete, előadás. Rádió Románia. 18.00: Országőrök órája. 19.00: Időjárás, időjárásjelentés. 19.01: Turisztikai kronika. 19.16: Nyugati egyházi zene hanglemeze. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.25: Stefanescu George énekel. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió póstája. 21.20: A Lucafarul táncczenekar. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Könnyű és tánczene hanglemeze. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: Közvetítés Szegedről, Szegedi Ipari Vásár megnyitása. 13.40: Hírek. 13.55: Énekkari hangverseny. 14.20: Időjárás, időjárás és vízállásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zsögön Lenke énekel. 18.45: Előadás. 19.15: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 19.55: A magyar labdarúgók szövetségének előadása. 20.15: Hírek. 20.25: A Rádióélet vídám tarka estje. Közben 21.35: Angol nyelvű előadás. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: A rádió szalonzene. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Kacsari Pista cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.15: A Szociális Misszió Társulat előadása. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.30: Hanglemezek. 21.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Felvinci Takács Alice hegedül. 21.55: Előadás. 22.20: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. Közben 22.50: Időjárás.

Hirdessen a Déli Hírlapban

Rádió

Péntek, május 31.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjárás, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemezek. 13.20: Időjárás, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió szalonzene. 14.00: Rádió ujság. 14.20: A rádió szalonzene folytatja műsorát. 15.00: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19.00: Időjárás, időjárásjelentés. 19.01: Műszaki pósta. 19.16: Kamara zene hanglemeze. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.20: Hegedű és zongora kettős. 20.45: Rádió ujság. 21.00: Manon, Massenet dalművészek közvetítése. A II. felv. után: 22.00: Rádió

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Gálgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkatmazas

Szövömmestert keresünk, aki a jacquard szövészetben kellő jártassággal bír. Ajánlatokat „Webmeister” jellegére Rudolf Mosse Cluj címre kérünk.

Masamód, aki önállóan dolgozik, több évi gyakorlat és chic felett rendelkezik, állandó állásra felvétetik. Írásbeli ajánlatok „Belvárosi szalon” jellegére a kiadóba kéretnek. 1036

Allást keres

Kezdő irodakísasszony, perfekt román—magyar—német gyorsíró, gépirásban is perfekt, komoly vállalatnál állást keres. Megkereséseket „Becsület” jellegére a kiadóba kérek. 1010

Adas-velet

Jégszekrény kicsi-nagyobb és egész nagy, továbbá 2 Register cassa eladó. Victoria kávéház. 1037

Gyermek sportkocsi csak kifogástalan állapotban megvételre kerestetik. Címeket „Lehetőleg fehér” jellegére a kiadóba kérek. 1005

Lakas

Kétszobás modern lakást keres idősebb házaspár (gyárigazgató) augusztus 1-re csak I., III., IV. kerületben. Ajánlatok „Tiszta, csendes, pontos fizető” jellegére a kiadóba kéretnek. 1032

Csak rendszerető, állandó lakónak ajánlom a IV. Str. Vladimirescu 18. szám alatti 4 szobás hallos, egész elsőemeletet elfoglaló, kimondott úrilakásomat, havi 3000 mellékleték nélkül, augusztusra. Telefon 14—40. 1038

Központi fekvésű és csak kettő lakásból álló házban, az emeleti 5 szobás, szép, modern lakás kiadó. Azonnal is elfoglalható. Tudor Vladimirescu 7. Telefon 29—33. 1039

DELI HIRLAP

automata telefonszáma:

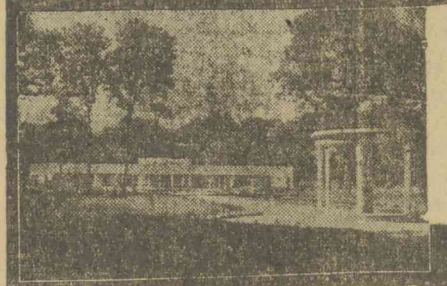
28-10.

Külföldi

Fehérnemű javítást, harisnya stoplást házban és házon kívül, esetleg írodakarítást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

Házikoszt elsőrendű konyhából, kihordásra és házban is kapható. Str. Bratianu 19. II. emelet 8. az udvarban. 1033

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat
Szezon: május 1-től október 15-ig